

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

28 januari 2004

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heer Koen Helsen, mevrouw Ria Van Den Heuvel
en de heren Jan Van Duppen en Jan Roegiers –**

betreffende de integrale jeugdhulp

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit decreet wordt een belangrijke stap gezet in de richting van een meer vraaggerichte jeugdhulp in Vlaanderen. Een vraaggerichte jeugdhulp stelt de cliënt met zijn hulpvraag centraal en organiseert zich flexibel met dat doel voor ogen.

De integrale jeugdhulp wil de vraaggerichtheid van het bestaande jeugdhulpaanbod verhogen door een kader te creëren voor intersectorale samenwerking en afstemming. Ze vertrekt bij de deskundigheid, kwaliteiten en krachten die al in het werkveld aanwezig zijn en zorgt voor een betere, efficiëntere organisatie daarvan. Over de grenzen van de jeugdhulpsectoren heen moet het aanbod zo flexibel mogelijk gecombineerd kunnen worden in functie van de vraag en de behoefte van de cliënt. In eerste instantie voegt de integrale jeugdhulp dus geen uitvoerende hulpverlening toe, maar optimaliseert ze de bestaande.

Met maximale vraaggerichtheid als overkoepelende doelstelling gaat de integrale jeugdhulp uit van de volgende werkingsprincipes :

1. de hulpverlening moet laagdrempelig en bereikbaar zijn en tijdig kunnen worden aangeboden. Problemen mogen niet langer aanslepen dan nodig of nodeloos escaleren ;
2. de vraag van de cliënt moet centraal staan. Het aanbod past zich daaraan aan. De rechtspositie van de cliënt en zijn participatie in de hulpverlening moeten, met het oog daarop, zo sterk mogelijk worden uitgebouwd ;
3. de aangeboden hulp moet zo licht en zo kortdurend mogelijk zijn en zo nauw mogelijk aansluiten bij de leefwereld van de cliënt ;
4. de hulpverlening moet naadloos zijn. Tussen de hulpaanbieders moeten goede afspraken bestaan rond samenwerking en doorverwijzing, zodat de cliënt een samenhangend hulpverleningstraject kan worden aangeboden.

Het haast vanzelfsprekende karakter van deze krachtlijnen vormt de onmiskenbare meerwaarde van dit kaderdecreet. Het werkt ze op een consequente manier over het geheel van de jeugdhulp

uit, maakt ze intersectoraal toepasbaar, vertaalt ze in concrete organisatievormen en reikt instrumenten aan om er daadwerkelijk uitvoering aan te geven. Als zodanig geeft het decreet de richting aan van de verdere ontwikkeling van de jeugdhulp in Vlaanderen. Zowel op Vlaams als op regionaal vlak zal worden gewerkt aan verregaande afstemming van het hulpaanbod, aan samenwerking tussen de verschillende hulpaanbieders en aan het op elkaar afstemmen van sectorale evoluties.

Het resultaat daarvan voor de cliënt is een jeugdhulp die transparant is en maximaal aansluit bij zijn vraag en behoefte. Voor hulpaanbieders biedt de integrale jeugdhulp de mogelijkheid om zich duidelijk geprofileerd te organiseren in netwerken die inspelen op regionale behoeften en eigenheden. Voor het beleid zal deze integrale jeugdhulp intersectorale informatie voortbrengen, op basis waarvan de verdere ontwikkelingen in de diverse sectoren, zowel regionaal als op Vlaams niveau, gecoördineerd en gestuurd kunnen worden.

De ontstaansgeschiedenis van de opgenomen bepalingen is opmerkelijk. Ze vormen het resultaat van een ontwikkelingsproces dat in 1998 met een enquête bij het werkveld van start ging en dat zich sedertdien door een verregaande betrokkenheid van het werkveld is blijven kenmerken. Een terugblik op het afgelegde parcours zal bijdragen tot een correcte appreciatie van de ontwikkelingen die door het decreet mogelijk worden gemaakt.

1.1. De Maatschappelijke Beleidsnota Bijzondere Jeugdzorg

Medio 1998 gaf het Vlaams Parlement een ad-hoc-commissie de opdracht een maatschappelijke beleidsnota op te stellen in verband met de bijzondere jeugdzorg. Later dat jaar kwam op basis van een schriftelijke enquête van de actoren uit de bijzondere jeugdzorg en uit verwante sectoren een discussietekst tot stand. De daaropvolgende rondetafelgesprekken resulteerden in de Maatschappelijke Beleidsnota Bijzondere Jeugdzorg die op 10 maart 1999 in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement werd besproken (*Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1354/1-4*). De omstandige probleemanalyse die in die beleidsnota wordt gemaakt, kan als volgt worden samengevat :

1. *de jeugdhulp is verkokerd* – Verschillende sectoren, met verschillende missies en strategieën, zijn in Vlaanderen bevoegd voor het verlenen van hulp aan elkaar overlappende doelgroepen. De jeugdhulp als geheel is daardoor ondoorzichtig, zowel voor cliënten als voor hulpverle-

ners. Door een gebrek aan intersectorale afstemming doen zich lacunes en overlappingsen voor, werken hulpverleners naast elkaar, of vallen cliënten door de mazen van het net. Hulpcoördinatie tussen de werkvormen en sectoren ontbreekt, en hetzelfde geldt voor intersectoraal vergelijkbare registratiegegevens over vraag en aanbod ;

2. *de huidige verwijzingspraktijk is problematisch* – Verwijzingen zijn te vaak het resultaat van toeval, beslissingen van individuele hulpverleners waarover onvoldoende werd overlegd, plaatsgebrek en wachtlijsten. Tekorten in het aanbod werken oneigenlijk gebruik in de hand. De toegang tot meer gespecialiseerde of ingrijpende hulpverlening verloopt via verschillende, sectoraal georganiseerde toegangspoorten. Algemeen gesproken gebeuren verwijzingen veeleer aanbodgestuurd dan vraaggericht. Een specifiek verwijzingsprobleem doet zich voor bij de gerechtelijke procedure van hoogdringendheid : de voorgeschreven carrousel zorgt te vaak voor ondoelmatige hulp en onverantwoorde vertraging bij de besluitvorming ;
3. *de jeugdhulp is onvoldoende emancipatorisch en gezinsgericht* – Ofschoon minderjarigen en hun leefomgeving méér betrokken worden dan vroeger, blijven er belangrijke knelpunten. De rechtspositie van minderjarigen in de jeugdhulp is fragmentarisch geregeld en verschilt van sector tot sector. De hulpverlening is niet altijd voldoende transparant en toegankelijk. Er is niet altijd sprake van een duidelijke reglementering en klachtenregeling. De cliënt wordt niet altijd voldoende geïnformeerd en betrokken ;
4. *het subsidiariteitsprincipe kan onvoldoende worden gerealiseerd* – Door een tekort aan algemene jeugdzorg, opvoedingsbijstand en opvoedingsondersteuning wordt vaak te snel een beroep gedaan op de bijzondere jeugdzorg of blijft doelmatige hulp juist te lang achterwege. Op het vlak van de algemene jeugd- en gezinszorg doen zich ook grote regionale verschillen voor. Binnen de bijzondere jeugdzorg bestaat een tekort aan ambulante hulpverleningsvormen. Het ontbreekt in de jeugdhulp nog aan methodieken die de kans op vrijwillige en onderhandelde hulp maximaliseren en zo de noodzaak tot gedwongen hulp doen afnemen ;
5. *het aanbod is nog onvoldoende gedifferentieerd* – De huidige differentiatie van werkvormen en methoden in de bijzondere jeugdzorg is een stap in de goede richting maar verdere differentiatie

naar specifieke doelgroepen, zoals niet begeleidde minderjarige vreemdelingen en minderjarigen met een ernstig drugprobleem, blijft noodzakelijk.

Aan deze complexe probleemstelling koppelt de maatschappelijke beleidsnota meer dan veertig concrete aanbevelingen. Ze beogen de optimalisering van de verwijzingspraktijk en van de toegang tot de gedwongen jeugdhulp, de ontwikkeling van de algemene jeugdzorg, de versterking van de rechtspositie van de minderjarige cliënt en de verdere, vraaggerichte differentiatie van het aanbod. Voor nadere details wordt verwezen naar *Parl. St. VI. Parl. 1998-1999, nr. 1354/1-4*.

Voor het geheel van de afzonderlijke aanbevelingen adviseert de beleidsnota om een interdepartementale werkgroep op te richten, met als opdracht om op korte termijn een strategisch plan voor de jeugdhulp te ontwikkelen dat de krijtlijnen trekt van een pilootfase met experimenterende regio's. Vanuit die pilootregio's zouden conceptuele en strategische uitgangspunten die top-down werden ontwikkeld, bottom-up kunnen worden bijgestuurd, om zo tot een *gedragen* decretale consolidering te komen van de doelstellingen en werkingsprincipes van een integrale jeugdhulp. Met dit decreet wordt gevolg gegeven aan dat advies.

I.2. Het Strategisch Plan Integrale Jeugdhulp

De maatschappelijke beleidsnota werd in het Vlaamse regeerakkoord van 13 juli 1999 en in de beleidsnota 2000-2004 van de minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen naar waarde geschat. Consequent werd begin 2000 een interdepartementale planningsgroep geïnstalleerd, voorgezeten door de heer Guido Deblaere, secretaris-generaal van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC), en samengesteld uit medewerkers van de minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, van de departementen WVC en Onderwijs, van Kind en Gezin, van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, en met de aandachtsambtenaren voor kinderrechten, kansarmoede en etnisch-culturele minderheden en diverse wetenschappelijk medewerkers en ondersteuners.

In september 2000 legde de planningsgroep haar *Strategisch Plan Integrale Jeugdhulp* aan de ministers van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen en van Onderwijs voor. Het beleidsvoorbereidende proces dat moet leiden tot een integrale jeugdhulp wordt er duidelijk in afgebakend.

1. Ten minste de volgende zes sectoren maken deel uit van de integrale jeugdhulp, en zijn dus intensief – en op alle niveaus – bij de voorbereidingen betrokken : de bijzondere jeugdbijstand, het algemeen welzijnswerk, de centra voor leerlingenbegeleiding, de geestelijke gezondheidszorg, Kind en Gezin en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Die zes sectoren verzorgen samen het grootste deel van het jeugdhulpaanbod in Vlaanderen.
2. De doelgroep van de integrale jeugdhulp bestaat uit alle minderjarigen in Vlaanderen met een hulpvraag of hulpbehoefte. De integrale jeugdhulp beoogt hun ontplooiingskansen te vrijwaren en hun welzijn en gezondheid te bevorderen door te voorzien in een gedifferentieerd hulpaanbod dat naadloos en flexibel kan worden ingezet afhankelijk van de vraag en van de behoefte. Voorzover dat bijdraagt tot het welzijn, de gezondheid en de ontplooiingskansen van de minderjarigen, richt de integrale jeugdhulp zich tevens tot hun ouders en hun gezin en tot personen uit hun bredere leefomgeving.
3. Samen met de algemene preventie vormt de integrale jeugdhulp de integrale jeugdzorg. De uitbouw van de algemene preventie wordt afgestemd op die van de integrale jeugdhulp maar verloopt volgens een eigen ontwikkelingspad.

Geënt op deze basisuitgangspunten formuleert het Strategisch Plan de volgende strategische doelstellingen :

1. het uitbouwen van de signaalfunctie en van de rechtstreeks toegankelijke hulp : het mogelijk maken dat de minderjarige of de minderjarige en zijn leefomgeving een tijdig en adequaat antwoord krijgen op een hulpbehoefte, zodat verdere probleemwording wordt voorkomen ;
2. het uitbouwen van een toegang tot de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp : het installeren van een toegangspoort tot en het moduleren van het hulpaanbod van de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp, zodat de koppeling tussen hulpvraag en hulpaanbod wordt geoptimaliseerd ;
3. het evolueren van gedwongen hulpverlening naar dwang als modaliteit : het uitbouwen van een jeugdhulpverlening waarin er maximaal naar gestreefd wordt problematische leef- en

opvoedingssituaties uit de justitiële sfeer te houden ;

4. het invoeren van trajectbegeleiding : het faciliteren van de uitvoering van de hulpverlening door in samenspraak met de cliënt en de verschillende hulpverleningsfuncties het individuele hulpverleningstraject te organiseren en te volgen, om de continuïteit en de samenhang van de hulpverlening te waarborgen ;
5. het evolueren van aanbodgestuurd naar vraaggericht werken : de cliënt met zijn vraag of behoefte centraal stellen opdat het aanbod zo goed mogelijk op zijn vraag of behoefte zou zijn afgestemd ;
6. het harmoniseren van het aanbod : het uitwerken van inhoudelijke dwarsverbindingen tussen de hulpaanbieders uit alle sectoren om de bestaande overlappingsen en lacunes en de verkering weg te werken en te komen tot een institutionele harmonisering van het aanbod, om de efficiëntie en effectiviteit van het aanbod in iedere regio maximaal te garanderen.

Ten slotte stelt het Strategisch Plan ook een werkstructuur voor die het bottom-up-aspect van de besluitvorming met het oog op dit decreet moet realiseren.

I.3. Werkstructuur en startconcept

I.3.1. De centrale commissie

In oktober 2000 werd de centrale commissie geïnstalleerd. Ze is samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken sectorale administraties en experts uit de praktijk. De experts zijn tevens de voorzitters van de verschillende thematische werkgroepen. Aanvankelijk werd de centrale commissie voorgezeten door de heer Guido Deblaere, vanaf begin 2003 door de heer Marc Morris, directeur-generaal van de afdeling Gezin en Maatschappelijk Welzijn.

De centrale commissie zorgt voor de algemene sturing en voor het formuleren van de eindadviezen aan de minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen en aan de minister van Onderwijs.

I.3.2. De thematische werkgroepen

Voortbouwend op de strategische doelstellingen of bakens uit het Strategisch Plan installeerde de cen-

trale commissie de volgende thematische werkgroepen :

1. Rechtstreeks toegankelijke hulp ;
2. Modulering ;
3. Toegangspoort tot de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp ;
4. Onderscheid tussen rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke hulp ;
5. Trajectbegeleiding ;
6. Dwang als modaliteit.

Ook iedere werkgroep verenigt weer deskundigen uit het werkveld en medewerkers van de betrokken administraties, werkt een van de bakens conceptueel uit en volgt er de voortgang van.

In de loop van 2001 richtte de centrale commissie twee nieuwe, bakenoverschrijdende werkgroepen op :

- De ad-hocwerkgroep *Crisishulp* kreeg de opdracht te werken rond de plaats en de functie van crisishulp binnen de integrale jeugdhulp ;
- De ad-hocwerkgroep *Positie van de cliënt* werd gevraagd een overkoepelend statuut voor de minderjarige in de jeugdhulp uit te werken.

Gaandeweg werd de laatste werkgroep gesplitst in een werkgroep *Positie van de cliënt* en een werkgroep *Participatie van de cliënt*. De werkgroep *Positie* bleef bij de oorspronkelijke opdracht, met als resultaat het voorstel van *decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp*, dat op dit decreet een noodzakelijke aanvulling vormt.

De werkgroep *Participatie* verlegde de focus naar het stimuleren en concretiseren van cliëntparticipatie in de pilootregio's en naar het ontwikkelen van manieren waarop cliënten ook aan het *beleid* rond de jeugdhulp structureel kunnen participeren. Het resultaat van die werkgroep is verwerkt in dit decreet.

Begin 2002 legden de werkgroepen het startconcept voor dat als basis zou dienen voor de projecten die in de pilootregio's moesten worden opgezet. Het volledige concept, evenals het Strategisch Plan en andere essentiële stukken, kunnen vrij ge-

raadpleegd worden op de website www.jeugdhulp.be.

I.3.3. Het team beleidsondersteuning

De inhoudelijke ondersteuning van dit complexe ontwikkelingsproces was tijdens de planfase de opdracht van twee vrijgestelde deskundigen, maar sedert begin 2002 werd ze verzorgd door het team beleidsondersteuning integrale jeugdhulp. Het team ressorteert onder de afdeling Coördinatie en Beleidsondersteuning van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en bestaat uit vier stafmedewerkers, de projectleiders van de pilootregio's en medewerkers voor secretariaat en communicatie. Het team wordt geleid door een centrale coördinator.

De stafmedewerkers spelen een actieve ondersteunende rol bij de conceptontwikkeling en dus ook bij het verwerken van de terugkoppeling uit de pilootregio's. Ze verzorgen alle centrale verslaggeving, bereiden conceptuele thema's inhoudelijk en procesmatig voor, bewaken de inhoudelijke verbanden tussen de bakens en treden op als centraal aanspreekpunt voor de regio's.

Bij de projectleiders ligt de klemtoon op het regionaal operationaliseren van het concept. Ze bouwen de regionale overleg- en werkstructuren uit, hebben de leiding over de regionale projectmedewerkers, waken erover dat de projecten het concept niet te buiten gaan en dat het materiaal voor de terugkoppeling naar de thematische werkgroepen wordt aangemaakt.

In het team beleidsondersteuning komen alle informatielijnen steeds samen. Als zodanig speelt het team een wezenlijke rol op het vlak van planning en bijsturing. Ook bij de implementatie die door dit decreet wordt geregeld, blijft centrale ondersteuning van groot belang.

I.4. Pilootregio's en bottom-up

Terwijl de thematische werkgroepen het startconcept ontwikkelden, werden begin 2001 drie pilootregio's geselecteerd. De selectie gebeurde op grond van de bereidheid van het regionale werkveld om zich in een dergelijk project te engageren, de aanwezigheid van alle minimaal noodzakelijke partners en functies, de mate waarin op een bestaande traditie van samenwerking kan worden voortgebouwd, de mogelijkheden tot afstemming met het parket en de jeugdrechtbank en – over de regio's heen – hun onderlinge demografische verscheiden-

heid. Aanvankelijk werden, op basis van die criteria, de volgende regio's geselecteerd :

- het gerechtelijk arrondissement Antwerpen ;
- het gerechtelijk arrondissement Gent ;
- het gerechtelijk arrondissement Genk-Tongeren.

Op verzoek van het gerechtelijk arrondissement Genk-Tongeren werd het gerechtelijk arrondissement Hasselt toegevoegd ; daarmee bestrijkt de regio de gehele provincie Limburg.

In de loop van 2001 werden de regionale stuurgroepen geïnstalleerd. Begin 2002 traden de projectleiders in dienst. Stuurgroepen en projectleiders bouwden de regionale werkstructuur samen verder uit en wierven medewerkers aan voor de te realiseren projecten. De projectteams maakten gebruik van de regionale besluitvormingsstructuren, en werkten de daaropvolgende maanden intensief aan operationalisering van het startconcept.

I.4.1. Wettelijk kader voor de pilootregio's

Ondertussen kwam de regelgeving die de projecten mogelijk moest maken in twee stappen tot stand. Het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp legde de pilootregio's officieel vast, voerde 30 juni 2004 als uiterste einddatum voor de projecten in en bepaalde aan de hand van welke werkingsprincipes rond welke doelstellingen ervaring zou worden opgedaan. Het decreet machtigde de Vlaamse regering om de noodzakelijke regels uit te vaardigen waardoor voor de duur van de pilootfase kon worden afgeweken van decretale bepalingen betreffende de deelnemende sectoren. Deze constructie heeft de flexibiliteit kunnen garanderen die noodzakelijk was voor de projecten.

Op 13 december 2002 volgde het besluit van de Vlaamse regering betreffende de integrale jeugdhulp, bekrachtigd bij decreet van 13 juni 2003, met de nadere regels voor de uitvoering. Door dat besluit konden de projecten van start gaan op 1 januari 2003.

I.4.2. Bottom-up-bijsturing van het concept

In het voorjaar van 2003 vond een eerste terugkoppelingsronde plaats. De projectmedewerkers brachten in de thematische werkgroepen verslag uit van de eerste ervaringen in de pilootregio's. Enkele van de gerapporteerde knelpunten leidden meteen tot aanpassingen aan het concept. Andere

hielden minder verband met het concept dan met keuzes bij de operationalisering ervan. Ook op dat gebied formuleerden de thematische werkgroepen verdere aanbevelingen, waarbij weliswaar maximaal rekening werd gehouden met de keuzes die regionaal al waren gemaakt. Binnen het conceptuele kader moest het bottom-up-uitgangspunt immers behouden blijven, zowel ter wille van de gedragenheid als met het oog op de totstandkoming, over de regio's heen, van valabele alternatieven.

Medio 2003 bezorgde iedere pilootregio een schriftelijk tussentijds rapport aan de centrale commissie. Die lijvige documenten kwamen tot stand volgens de regionaal daarover gemaakte afspraken en vertolkten als zodanig de standpunten van de respectieve regionale stuurgroepen.

In september werd een tweede terugkoppelingsronde georganiseerd, nu specifiek om vast te leggen welke bepalingen in dit decreet moesten worden opgenomen. Het conceptuele resultaat van de thematische werkgroepen werd in de vorm van afzonderlijke adviezen aan de centrale commissie voorgelegd. Tijdens het seminarie dat in de loop van oktober volgde, bepaalde de commissie welke adviezen, gezien hun algemene inhoud en omdat er overeenstemming was over de noodzaak ervan, geschikt waren om te worden opgenomen in het decreet, welke adviezen daarentegen bewaard zouden worden voor de uitvoeringsbesluiten, en ten slotte, over welke adviezen de discussie tijdens het verdere verloop van de pilootfase moest worden voortgezet.

Over het inhoudelijke resultaat van het seminarie werd door de minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen overleg gepleegd met de betrokken middenveldorganisaties. Korte tijd later legde een juridische werkgroep ad hoc de juridische vertaling van het bereikte resultaat op tafel. Opnieuw konden de werkgeversorganisaties hun opmerkingen daarover aan de minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen doorgeven.

Ook de minister van Onderwijs informeerde zich over de ontwikkelingen in de pilootregio's en volgt de inhoudelijke en juridische implicaties van het decreet van nabij.

Eind november legde de centrale commissie haar slotadvies in de vorm van een decreet aan beide ministers voor.

1.5. Van decreet naar uitvoering

Dit decreet verankert de inhoudelijke en strategische elementen die noodzakelijk worden geacht en waarvoor een draagvlak bestaat. Het trekt duidelijke en onderbouwde krijtlijnen, waarbinnen voldoende ruimte blijft bestaan voor nieuwe, aanvullende inzichten, afkomstig uit de pilootregio's of uit de overlegstructuren die tijdens de verdere evolutie van de integrale jeugdhulp operationeel zullen zijn.

Voor aspecten die nog onvoldoende geoperationiseerd zijn of waarvan de implementatie bijzondere voorbereiding vraagt, werd geopteerd om ze te laten verlopen volgens een duidelijk, ruim en andermaal gedragen migratiepad.

De projecten in de pilootregio's lopen nog door tot 30 juni 2004. In het voorjaar van 2004 wordt een derde terugkoppelingsronde aan de thematische werkgroepen georganiseerd en dienen de regio's nog een tweede schriftelijk rapport in. De terugkoppeling uit de pilootregio's spitst zich dan toe op de meer concrete aspecten van de integrale jeugdhulp, met het oog op de diverse uitvoeringsbesluiten en migratiepaden die voor de volgende vier jaar gepland zijn en die ertoe moeten leiden dat de integrale jeugdhulp op 1 januari 2008 in alle opzichten een feit zal zijn.

De ervaring van de pilootregio's leert dat de implementatie van de integrale jeugdhulp correct gefaseerd moet verlopen. Sommige bakens hebben de goede werking van andere als voorwaarde. Zo wordt netwerkvorming aanzienlijk gestimuleerd door het proces van modulering en zijn goed functionerende netwerken op hun beurt een cruciale voorwaarde voor een goed functionerende toegangspoort en voor het toepassen van de nieuwe principes aangaande de gerechtelijke jeugdhulp.

Na afloop van de projecten in de pilootregio's blijft de betrokkenheid van het intersectorale werkveld op andere manieren gegarandeerd. Bij de totstandkoming van de diverse geplande ontwikkelingsplannen en uitvoeringsbesluiten zullen steeds alle relevante actoren aan bod komen. Vanaf 1 januari 2005 zal de participatie van het werkveld ook gegarandeerd zijn door de advies- en beslissingsorganen die nog moeten worden opgericht.

In dezelfde organen zal ook de doelgroep van de jeugdhulp structureel vertegenwoordigd zijn. Mede door die rechtstreekse participatie van minderjarigen en hun ouders aan het beleid kan de vraagge-

richtheid van de integrale jeugdhulp permanent bewaakt worden.

II. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In dit artikel worden een aantal basisbegrippen gedefinieerd.

Onder minderjarige wordt elke natuurlijke persoon jonger dan 18 jaar verstaan.

Bij de definities van de categorieën van personen die in die mate van betekenis zijn dat zij bij de hulpverlening aan de minderjarige betrokken moeten worden, is een duidelijk onderscheid ingebouwd tussen de ouders, de opvoedingsverantwoordelijken en de leefomgeving.

De ouders worden afzonderlijk gedefinieerd omdat de opvoeding van de minderjarige in de eerste plaats de taak van de ouders is, en zij dus in alle omstandigheden betrokken moeten worden bij de opvoeding en ontwikkeling van het kind.

Onder de definitie van ouders vallen alle personen die titularis zijn van het ouderlijk gezag over de minderjarige. In de regel oefenen de vader en de moeder samen het ouderlijk gezag uit, ook als ze niet samenleven of niet gehuwd zijn.

Is één van de ouders overleden, dan wordt het ouderlijk gezag uitgeoefend door de overlevende ouder. Zijn beide ouders overleden, dan komt in de plaats van het ouderlijk gezag het voogdijgezag dat wordt waargenomen door de voogd. Die wordt dan de wettelijke vertegenwoordiger van de minderjarige.

Onder opvoedingsverantwoordelijken worden alle andere personen dan de ouders verstaan, die op duurzame wijze de feitelijke bewaring hebben over

de persoon van de minderjarige (bijvoorbeeld de grootouders, de stiefouder, de partner van één van de ouders of om het even welke derde die de minderjarige feitelijk opvoedt).

Onder die definitie vallen tevens de personen bij wie de minderjarige geplaatst is door toedoen van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg, Kind en Gezin, het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap of de jeugdrechtbank. Het moet daarbij om een natuurlijke persoon gaan, wat betekent dat een instelling of voorziening waarin de minderjarige geplaatst is, nooit als een opvoedingsverantwoordelijke kan worden beschouwd.

De leefomgeving van de minderjarige omvat een brede kring van personen, andere natuurlijke personen dan de ouders en de opvoedingsverantwoordelijken, die in die mate van betekenis zijn dat zij bij de hulpverlening aan de minderjarige betrokken moeten worden. Het betreft in de eerste plaats de personen die met de minderjarige samenwonen (zoals broers of zussen, familieleden of derden). Voorts gaat het om personen die, hoewel ze niet met hem samenwonen, met de minderjarige toch een bijzondere affectieve band hebben, bij hem in de buurt wonen of geregeld contact met hem hebben (zoals schoolvrienden en familieleden).

Onder jeugdhulpverlening wordt niet enkel de eigenlijke hulpverlening verstaan die wordt aangeboden door de voorzieningen uit de sectoren die aan de integrale jeugdhulp deelnemen, maar ook de informatieverstrekking daarover en de toegang ertoe. Omdat ook de geestelijke gezondheidszorg onder het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp valt, wordt onder jeugdhulpverlening ook de zorgverstrekking door gezondheidsberoepsbeoefenaars en andere zorgverstrekkers verstaan (bijvoorbeeld psychiaters of psychotherapeuten).

Jeugdhulpverlening richt zich in de eerste plaats tot de minderjarige zelf. Ook gezins- of systeemgerichte jeugdhulpverlening moet uitgaan van en aansluiten bij de vraag en de behoefte van de minderjarige. Ook wanneer de jeugdhulpverlening zich in hoofdzaak tot de ouders, de opvoedingsverantwoordelijken of de leefomgeving richt, komt ze de minderjarige ten goede. Jeugdhulpverlening richt zich dus altijd rechtstreeks of onrechtstreeks tot de minderjarige, en eventueel tot andere personen.

(Noot : hieronder zullen de personen tot wie de jeugdhulp zich richt, ter wille van de leesbaarheid van de tekst, sporadisch ook worden aangeduid met het omvattende begrip *cliënten*. Dat begrip wordt in het decreet zelf niet gedefinieerd. Telkens wanneer het hieronder voorkomt, wordt voor de precieze invulling ervan dan ook verwezen naar het betreffende artikel.)

Jeugdhulp is de overkoepelende term voor jeugdhulpverlening, het aanbod van de toegangspoort en de trajectbegeleiding.

Jeugdhulpaanbieders zijn de personen of voorzieningen en zorgverstrekkers uit de deelnemende sectoren die jeugdhulpverlening aanbieden. Het betreft de individuele hulpverleners of de voorzieningen die actief zijn in de bijzondere jeugdbijstand, de gehandicaptensector, de geestelijke gezondheidszorg, het algemeen welzijnswerk alsook de individuele hulpverleners of voorzieningen die ressorteren onder Kind en Gezin en de centra voor integrale gezinszorg. Zij worden als jeugdhulpaanbieders beschouwd voorzover zij hulp- of zorgverlening aanbieden die zich richt tot minderjarigen of tot minderjarigen en hun ouders en/opvoedingsverantwoordelijken en/of personen uit hun leefomgeving. Onder personen wordt onder meer het pleeggezin verstaan waarin de minderjarige op feitelijke basis of via de jeugdrechtbank terechtkomt.

Als de Vlaamse regering krachtens artikel 4, § 2, van dit decreet ook andere jeugdhulp – die met toepassing van andere Vlaamse regelgeving wordt verleend (bijvoorbeeld voorzieningen die actief zijn in het opbouwwerk of jeugdwerk) – onder het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp brengt, dan worden ook die voorzieningen of personen beschouwd als jeugdhulpaanbieder.

Een netwerk als functioneel samenwerkingsverband onderscheidt zich van andere vormen van samenwerking die gebaseerd zijn op het deel uitmaken van eenzelfde organisatorische, structurele of bestuurlijke eenheid.

De overige definities behoeven geen specifiek commentaar.

HOOFDSTUK II

Doel en toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de missie van de integrale jeugdhulp.

§ 1 verwoordt de finale doelstelling van de integrale jeugdhulp. De integrale jeugdhulp beoogt een zo volledig mogelijke integratie van minderjarigen in de maatschappij, het vrijwaren van de ontplooiingskansen van minderjarigen, hun ouders, hun opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit hun leefomgeving en het bevorderen van hun welzijn en gezondheid. Dit impliceert tevens dat op passende wijze rekening wordt gehouden met de wenselijkheid en de continuïteit van de opvoeding, met de etnische, godsdienstige en culturele achtergrond van de minderjarige en met zijn taal.

Uit die doelstelling blijkt bovendien hoe breed de doelgroep van de integrale jeugdhulp is. Zij bestaat uit alle minderjarigen in Vlaanderen met een hulpvraag die bedoeld is voor de betrokken sectoren.

In het licht van de gegeven doelstelling moet aan de minderjarige en, in voorkomend geval aan zijn ouders, zijn opvoedingsverantwoordelijken en/of personen uit zijn leefomgeving, een continuüm van hulp geboden kunnen worden. Dat houdt enerzijds in dat de hulpverlening naadloos moet zijn, anderzijds dat de integrale jeugdhulp een breed gamma van hulpverlening bestrijkt, gaande van informatie- en adviesverstrekking tot en met ambulante, semi-residentiële en residentiële hulpverlening. In het aangeboden continuüm van hulpverlening blijft de vraaggerichtheid centraal staan.

Verder moet in § 1 tot uiting komen dat de integrale jeugdhulp geenszins een nieuwe "sector" is, die zelf hulpverlening aanbiedt. De integrale jeugdhulp moet worden opgevat als een concept waarvan de implementatie moet leiden tot een optimalisering van de jeugdhulp die wordt aangeboden door de bestaande sectoren. De voornaamste instrumenten die de integrale jeugdhulp daartoe ter beschikking staan, zijn de samenwerking tussen de partners en de onderlinge afstemming van hun aanbod. Ook modulering, de organisatie van een intersectorale toegangspoort en van trajectbegeleiding en de oprichting van een aantal advies- en beleidsorganen moeten in dat licht bekeken worden.

§ 2 geeft aan dat de integrale jeugdhulp zowel betrekking heeft op de buitengerechtelijke jeugdhulp, dus op de jeugdhulp waarmee wordt ingestemd, als op de jeugdhulp die door de rechtbank (i.c. de jeugdrechtbank of het vrederecht) wordt opgelegd. Over de wijze waarop de principes van de integrale jeugdhulp in de toekomst worden toegepast op de gerechtelijke jeugdhulp dient de Vlaamse regering uiterlijk op 31 juli 2005 een rapport in bij het Vlaams Parlement (cf. artikel 28).

In hoofdstuk IX wordt de conceptuele stand van zaken aangaande de inpassing van de gerechtelijke jeugdhulp in de integrale jeugdhulp nader toegelicht.

§ 3 ten slotte draagt de actoren van de integrale jeugdhulp op om zich te laten leiden door de principes van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Deze uitgangspunten worden gespecificeerd in de werkingsprincipes en in de bepaling betreffende het recht op jeugdhulp in dit decreet. De wijze waarop die rechten in de integrale jeugdhulp worden geconcretiseerd, wordt geregeld door het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp.

Artikel 4

§ 1 van dit artikel bakent het materiële toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp af door de basisregelgeving betreffende de partners van de integrale jeugdhulp op te sommen. Die opsomming bakent de grenzen af van het jeugdhulpaanbod dat onder de principes van de integrale jeugdhulp valt, maar geeft nog geen accurate weergave van het toepassingsgebied. Binnen de aangegeven grenzen moet de Vlaamse regering bepalen welke vormen van jeugdhulpverlening daadwerkelijk onder het toepassingsgebied vallen. Daartoe stelt de centrale commissie een lijst samen met het aanbod aan jeugdhulp dat onder het toepassingsgebied valt.

Bijzondere aandacht gaat uit naar het feit dat ook de centra voor integrale gezinszorg onder het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp ressorteren. Gelet op de aard van het aanbod van deze centra is dit vanzelfsprekend. Omdat echter in Vlaanderen maar vijf centra voor integrale gezinszorg actief zijn, kunnen zij bezwaarlijk op dezelfde wijze in de Adviesraad Integrale Jeugdhulp en in de regionale stuurgroepen vertegenwoordigd zijn als de zes betrokken sectoren (cf. artikels 36 en 46). Hun vertegenwoordiging in deze organen wordt in overleg met de sectoren bepaald.

De Vlaamse regering heeft de bevoegdheid om het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp uit te breiden naar personen, voorzieningen of instellingen uit andere sectoren die hulp en zorg verlenen aan minderjarigen, aan hun ouders en/of opvoedingsverantwoordelijken en/of leefomgeving. Dat kunnen bijvoorbeeld voorzieningen zijn die actief zijn in het jeugd- en opbouwwerk en de armoedebestrijding.

Artikel 5

Om in te spelen op specifieke hulpvragen en hulpbehoeften moet, voor een kwaliteitsvolle indicatiestelling, een beroep kunnen worden gedaan op diagnostiek die wordt aangeleverd door individuele hulpverleners, zorgverstrekkers of voorzieningen die niet onder het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp vallen, zoals huisartsen en (kinderen jeugd)psychiaters, of voorzieningen die in het Franse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn, of die onder de bevoegdheid vallen van de gemeenten of nog andere overheden. Deze personen of voorzieningen moeten tevens kunnen worden ingeschakeld voor de uitvoering van een toewijzingsbeslissing zoals bedoeld in artikel 23, 6°.

Voor al die gevallen sluit de Vlaamse regering de nodige overeenkomsten.

HOOFDSTUK III

Principes van de integrale jeugdhulp

Artikel 6

De minderjarige heeft recht op jeugdhulp zoals bedoeld in dit decreet, en voor zover deze beschikbaar is. Ook meerderjarigen hebben recht op jeugdhulp zoals bedoeld in dit decreet, zij het dat voor hen dat recht onlosmakelijk verbonden is met hun hoedanigheid van ouder of opvoedingsverantwoordelijke. De hulpverlening aan volwassenen die op grond van dit decreet wordt verleend, kan dus niet worden losgekoppeld van de hulpverlening die wordt aangeboden aan de kinderen waar de volwassenen een verantwoordelijkheid voor dragen.

Het recht op jeugdhulp wordt mogelijk gemaakt door en situeert zich binnen de hulpgarantie in de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening (cf.

artikel 14, 2°) en in de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening (cf. artikel 25, 3°). Het recht op jeugdhulp heeft ook betrekking op het aanbod van de toegangspoort en van de trajectbegeleiding.

Artikel 7

De beginselen die in dit artikel zijn opgenomen, zijn ook terug te vinden in het merendeel van de sectorspecifieke reglementering, vermeld in artikel 4 van dit decreet. Om het belang van die principes voor de hulpverlening in het algemeen en de integrale jeugdhulp in het bijzonder te benadrukken, worden ze hier in een afzonderlijke bepaling herhaald. Ze moeten niet alleen in acht genomen worden door de jeugdhulpaanbieders maar evenzeer door de toegangspoort en de trajectbegeleiding.

In verband met het werkingsprincipe van de vraaggerichtheid moet worden opgemerkt dat onder "vraag" zowel de hulpvraag als de hulpbehoefte moet worden verstaan. Idealiter wordt uitgegaan van een geformuleerde hulpvraag. Het is echter mogelijk dat een hulpbehoefte niet met een hulpvraag gepaard gaat. Overeenkomstig het principe van de vraaggerichtheid wordt in dergelijk gevallen alles in het werk gesteld om een hulpvraag tot stand te brengen.

In verband met het werkingsprincipe van de participatie kan worden opgemerkt dat door dit decreet ook structurele, beleidsgerichte vormen van cliëntparticipatie worden geregeld (cf. hoofdstuk XI).

De overige werkingsprincipes behoeven geen nadere toelichting.

Artikel 8

Deze bepaling onderwerpt eenieder die zijn medewerking verleent aan de toepassing van dit decreet, aan de geheimhoudingsplicht van artikel 458 van het Strafwetboek. Het gaat hier niet alleen over individuele hulpverleners, hulpverleners in dienst van een voorziening en, in voorkomend geval, de privé-personeel aan wie een minderjarige is toevertrouwd, maar ook bijvoorbeeld over het administratief personeel van een voorziening en over de inspecteurs belast met het toezicht op de naleving van de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden. Ook het personeel van de toegangspoort en de trajectbegeleiders zijn onderworpen aan de geheim-

houdingsplicht. De geheimhoudingsplicht geldt zowel voor personen die beroepshalve hun medewerking verlenen als voor diegenen die dat vrijwillig doen. De geheimhoudingsplicht geldt voor eenieder die zijn medewerking verleent, ongeacht zijn hoedanigheid.

De naleving van de geheimhoudingsplicht, opgelegd door dit decreet, mag de uitvoering van de taken die dit decreet of andere regelgeving oplegt, niet onmogelijk maken. Om die reden staan artikel 31 en 32 van dit decreet afwijkingen toe op de geheimhoudingsplicht, op voorwaarde dat de daar gestelde voorwaarden worden nageleefd.

Artikel 458 van het Strafwetboek heeft een algemene draagwijdte en bestraft eenieder die door zijn staat of beroep kennis draagt van geheimen die hem zijn toevertrouwd. Artikel 8 moet worden gezien als een herhaling en bevestiging van die algemene regel. De uitzonderingen, opgenomen in artikel 458 van het Strafwetboek, alsook de invulling en de verfijning van de constitutieve bestanddelen van de geheimhoudingsplicht die zijn aangebracht door de rechtspraak, zijn van toepassing op de personen die meewerken aan de toepassing van dit decreet.

De meerwaarde van artikel 8 ligt daarin dat het duidelijkheid schept voor die hulpverleners ten aanzien van wie er twijfel zou kunnen bestaan of zij al dan niet onder artikel 458 van het Strafwetboek vallen. Gelet op het belang van het beroepsgeheim in de hulpverlening, is het hoe dan ook zinvol om de actoren van de integrale jeugdhulp te herinneren aan de strafrechtelijk gesanctioneerde geheimhoudingsplicht.

HOOFDSTUK IV

Modulering

Artikel 9

De integrale jeugdhulp streeft naar verregaande intersectorale samenwerking. Daartoe wordt iedere vorm van jeugdhulpverlening die onder het materiële toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp valt, vertaald in modules. Alle voorzieningen zoals bedoeld in artikel 4, § 1, alsook het aanbod waarnaar het toepassingsgebied in voorkomend geval wordt uitgebreid, krijgen de opdracht hun jeugdhulpverleningsaanbod te moduleren. Het aanbod van de toegangspoort en van de trajectbe-

geleiding wordt niet als jeugdhulpverlening opgevat en hoeft dus ook niet gemoduleerd te worden.

Modulering is het proces van het beschrijven van het jeugdhulpaanbod in afgelijnde eenheden van hulp, de zogenaamde modules. Modulering heeft tot doel het hulpaanbod transparanter te maken, zowel voor de hulpverleners als voor het cliënteel. Vertrekkend van een eenvormig begrippenkader schept modulering de mogelijkheid om inhoudelijke verbindingen te maken tussen het hulpaanbod binnen en tussen sectoren. Modules helpen bij het expliciteren van de differentiatie die al in het hulpaanbod aanwezig is, en stimuleren de verdere ontwikkeling ervan.

Het beschrijven van het hulpaanbod in modules is een eerste noodzakelijke maar nog onvoldoende voorwaarde om tot een integrale jeugdhulp te komen. In totaal moeten drie stappen worden gezet : ten eerste een uniforme vertaling van het aanbod in een intersectoraal bruikbare taal, ten tweede een vergelijkende analyse van het hulpaanbod, en ten derde een positionering van de sectoren en een (regionale en intersectorale) afstemming van het hulpaanbod.

De modules die binnen de integrale jeugdhulp worden ingezet, moeten voldoen aan de werkingsprincipes van de integrale jeugdhulp en vormen een functioneel werkmiddel voor, onder meer, de netwerken en de toegangspoort. Verder kunnen modules ook gebruikt worden als werkinstrument in het kader van sectorale evoluties of ontwikkelingen.

Modulering steunt op vijf basisbegrippen, namelijk de functie, de module, de actiemodule, het hulpprogramma en de typemodule. Met betrekking tot al die elementen bepaalt de Vlaamse regering uniforme regels.

Een functie is een algemeen aangeduide, op een bepaald doel gerichte hulpactiviteit. Een intersectoraal bruikbare lijst van functies vormt de basis voor modulering. De functielijst bevat eenduidige definities van functies en wordt afgewerkt op basis van de praktijkervaring van de pilootregio's. Om de homogeniteit van de modules te garanderen, worden combinatieregels ontwikkeld die bepalen welke functies binnen eenzelfde module kunnen worden gecombineerd.

Een module is een afgelijnde eenheid van hulp die toepasbaar kan zijn op meerdere doelgroepen. Een module kan op zichzelf of in combinatie met andere modules een actiemodule vormen. Iedere actie-

module kan afzonderlijk worden geboden, en is dus een onafhankelijk inzetbare eenheid van hulp. Dat geldt niet voor iedere module. De meerwaarde van het toch beschrijven van afgelijnde eenheden van hulp ligt in het expliciteren van het aanbod. Voor het beschrijven van de modules wordt een werkblad met diverse, welgedefinieerde velden ontwikkeld dat de eenvormigheid van de beschrijving moet garanderen.

Een hulpprogramma bestaat uit een sectorale of intersectorale combinatie van modules en wordt specifiek ingezet voor een vooraf bepaalde doelgroep. Een hulpprogramma overstijgt per definitie de grenzen van één voorziening.

Een typemodule ten slotte is bedoeld om modules te classificeren. Het geheel van typemodules beschrijft de kernopdrachten van het sectorale aanbod in algemene termen. Typemodules vormen het kader waarbinnen modules gedifferentieerd worden, naargelang de eigenheid van het sectorale hulpaanbod. Modules kunnen echter ook vraaggericht ontstaan, los van de typemodules. Analoog aan het werkblad voor modules, wordt ook een werkblad voor typemodules ontwikkeld. De Vlaamse regering bepaalt de werkwijze waardoor typemodules tot stand komen.

HOOFDSTUK V

Onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening

Artikel 10

Overeenkomstig het subsidiariteitsprincipe streeft de integrale jeugdhulp ernaar om hulpverlening met een hoge graad van ingrijpendheid selectief aan te bieden aan die cliënten voor wie ze noodzakelijk wordt geacht. Daarom wordt het aanbod van de jeugdhulpaanbieders ingedeeld in rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules. De niet-rechtstreeks toegankelijke modules kunnen enkel worden aangeboden op basis van een toewijzingsbeslissing van de toegangspoort (cf. artikel 23).

Modules crisisjeugdhulpverlening die in het netwerk worden ingezet, zijn rechtstreeks toegankelijk. Crisis hulp moet immers per definitie onmiddellijk kunnen worden aangeboden. (cf. artikel 15 en 16)

Artikel 11

Met het oog op het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules wordt de graad van ingrijpendheid van de hulpverlening gedefinieerd vanuit een objectieverbaar maatschappelijk perspectief, en niet vanuit de subjectieve beleving van de cliënt. Ingrijpende hulpverlening is dus hulpverlening die objectief sterk ingrijpt op de leefsituatie van de cliënt, ongeacht diens subjectieve beleving ervan.

De overheid legt het onderscheid vast en baseert zich daarvoor op kenmerken van het hulpaanbod, niet op kenmerken van de problematiek. Die prevalentie van aanbodskenmerken betekent geenszins dat het principe van de vraaggerichtheid niet wordt nageleefd. De vraaggerichtheid van het aanbod wordt elders gerealiseerd, namelijk bij de indicatiestelling.

Het onderscheid wordt geoperationaliseerd door een weging te maken van ten minste de aanbodskenmerken *duur*, *frequentie* en *intensiteit*. De duur staat voor de tijdsperiode waarbinnen een module wordt uitgevoerd. De frequentie is de spreiding van het aantal contacten over een welbepaalde periode. De intensiteit van een module is de gemiddelde duur van één contact, uitgedrukt in uren per etmaal.

De Vlaamse regering kan, ter bepaling van het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules extra criteria hanteren, zoals de schaarste of de kostprijs van het aanbod.

Het onderscheid tussen beide soorten modules gaat over de bestaande sectorale grenzen van de jeugdhulpverlening, en kan er bovendien toe leiden dat ook andere sectoren dan de klassiek niet-rechtstreeks toegankelijke (bijzondere jeugdbijstand en Vlaams Fonds) niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp aanbieden. Eén voorziening kan zowel rechtstreeks toegankelijke als niet-rechtstreeks toegankelijke modules aanbieden. Ook kan één cliënt een combinatie worden aangeboden van rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules.

Artikel 12

Deze bepaling laat in beperkte mate de ruimte om regionaal op een dynamische manier om te gaan met het centraal bepaalde onderscheid tussen

rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules. Met het oog op specifieke regionale behoeften, kan de Vlaamse regering op het onderscheid dat zij vastlegt, uitzonderingen toestaan, op basis van duidelijke, door haar vastgelegde criteria. Modules die zich door de weging in het niet-rechtstreeks toegankelijke deel van het jeugdhulpaanbod situeren, kunnen zo in de praktijk toch rechtstreeks toegankelijk zijn, of omgekeerd.

De regiospecifieke behoeften die de afwijkingen rechtvaardigen, moeten duidelijk uit het regioplan blijken. De geldigheidsduur van een uitzondering is beperkt tot twee jaar. Als zou blijken dat een uitzonderlijk toegestane verschuiving langduriger noodzakelijk is, dan moet het mogelijk zijn ze voor gans Vlaanderen te regulariseren.

HOOFDSTUK VI

De netwerken van rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening en van crisisjeugdhulpverlening

AFDELING 1

Het netwerk rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening

Het creëren van netwerken van jeugdhulpaanbieders, waarbij die netwerken verbonden worden aan een bepaald werkgebied, vormt een essentiële bouwsteen voor cliëntgerichte intersectorale samenwerking. De samenwerking wordt nadrukkelijk aan een afgebakend werkgebied verbonden, en dus in zekere zin aan de cliënten en potentiële cliënten van dat werkgebied. Het behoren tot een bepaald werkgebied is de verbindende factor. Dat geldt zowel voor de netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp als voor de netwerken crisis hulp.

Dit uitgangspunt verschilt fundamenteel van een samenwerking die tot stand komt op basis van gelijkenissen tussen bepaalde jeugdhulpaanbieders, bijvoorbeeld jeugdhulpaanbieders van dezelfde sector, van vergelijkbare schaalgrootte, van gelijke ideologische strekking. De bevolking van een bepaald gebied en hun demografische, sociologische context, de cliënten en potentiële cliënten, de behoeften en hulpvragen eigen aan de regio vormen de eerste bron van samenwerking.

Niettemin heeft elk netwerk een duidelijk omschreven doelstelling nodig ; samenwerking kan

geen doelstelling zijn als ze niet ten dienste staat van iets anders. De doelstelling van de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening is drieërlei : het optimaliseren van de toegang tot de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening, en het garanderen aan de cliënt dat hij, binnen de beperkingen van het beschikbare aanbod, in een redelijke termijn die hulp krijgt die het best aansluit bij zijn vraag en het garanderen dat voldoende tijdig een diagnose van het probleem wordt gesteld.

Die laatste doelstelling is de concrete vertaling van het algemene principe van hulpgarantie voor de rechtstreeks toegankelijke hulp. Hetzelfde principe van hulpgarantie krijgt ook in de niet-rechtstreeks toegankelijke hulp een concrete vertaling in de bepalingen omtrent de toewijzing (artikel 23, 5° en 25, 3°).

Naast de toegang en de hulpgarantie in de rechtstreeks toegankelijke hulp, is ook het organiseren van crisis hulp een doelstelling die het creëren van een netwerk legitimeert. Artikel 15 en 16 vormen de bepalingen voor deze netwerken crisis hulp. Hetzelfde principe van een samenwerking, verbonden aan een gebied, ligt ook aan deze netwerken ten grondslag. De doelstelling van deze netwerken is het organiseren van een voldoende aanbod aan crisis hulp. Daarbij dienen de werkgebieden voor de netwerken niet identiek te zijn aan de werkgebieden voor rechtstreeks toegankelijke hulp. De andere doelstelling en de andere aard van het hulpaanbod kunnen ertoe leiden dat de werkgebieden voor de netwerken crisis hulp ruimer zullen zijn dan die voor de netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp. Dat belet niet dat voor de afbakening van de werkgebieden voor crisis hulp dezelfde principes gelden, namelijk dat ze in overeenstemming moeten zijn met de principes van het zorgregiodecreet en dat ze door de regionale stuurgroep bepaald worden in het regioplan.

Artikel 13

In dit artikel wordt bepaald dat alle hulpaanbieders die binnen een nader te bepalen werkgebied rechtstreeks toegankelijke modules aanbieden, samenwerken in een netwerk rechtstreeks toegankelijke hulp. Het gaat hier over een functionele samenwerking die volledig ten dienste staat van de optimalisering van de toegang tot de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en die moet garanderen dat de meest gepaste jeugdhulp binnen een redelijke termijn beschikbaar is. De samenwerking in een netwerk gebeurt over de grenzen van de sectoren

heen en overstijgt ook andere verschillen die er tussen de hulpaanbieders in het werkgebied zijn, zoals verschillen op het vlak van organisatie, juridische vorm of ideologische strekking.

De samenwerking wordt geformaliseerd in een protocol dat door iedere betrokken hulpaanbieder wordt ondertekend. Dat protocol kan onder meer afspraken bevatten over :

- hoe de instroom van hulpvragen (bijvoorbeeld signaaldetectie en toeleiding) en de dispatching verloopt ;
- hoe het principe van de hulpgarantie (de tweede doelstelling van het netwerk) gerealiseerd wordt ;
- hoe hulpcoördinatie in het netwerk tot stand komt ;
- hoe tijdens de procedure van indicatiestelling en toewijzing de continuïteit van de lopende hulpverlening of het verlenen van de noodzakelijke hulp wordt gewaarborgd (cf. artikel 17) ;
- hoe de modules rechtstreeks toegankelijke hulp op elkaar worden afgestemd ;
- hoe hulpvragen of hulpbehoeftes worden geregistreerd ;
- hoe het netwerk zal bijdragen tot het maken van het Regioplan Integrale Jeugdhulp (cf. artikel 40), enzovoort.

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om de nadere regels voor dat samenwerkingsprotocol vast te leggen, waarbij een evenwicht nodig zal zijn tussen enerzijds wezenlijke kenmerken van het protocol, die uniform voor alle netwerken vastgelegd worden, en anderzijds variabele kenmerken van het protocol, waardoor het protocol rekening kan houden met regiospecifieke elementen.

Het samenwerken binnen een netwerk is bedoeld voor die hulpaanbieders die rechtstreeks toegankelijke modules aanbieden én die binnen het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp vallen (cf. artikel 4). De verplichting om samen te werken vloeit logisch voort uit de opdracht van het netwerk en wordt dan ook opgenomen in de regelgeving en de erkenningscriteria van de betrokken hulpaanbieders. Artikel 48 maakt een dergelijke aanpassing mogelijk.

In het netwerk kunnen echter ook hulpaanbieders participeren die onder het toepassingsgebied vallen maar niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp of crisisjeugdhulp aanbieden. Hetzelfde geldt voor personen, voorzieningen, diensten, instellingen, projecten of lokale initiatieven die niet onder het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp vallen. Door die opening te creëren, kan het netwerk vlot en flexibel inspelen op relevante omgevingsfactoren. Het netwerk kan ook een dialoog aangaan met belangrijke andere actoren buiten het toepassingsgebied of buiten de rechtstreeks toegankelijke hulp. Die mogelijkheid om andere partners te betrekken, gebeurt op basis van de drie doelstellingen, omschreven in artikel 14.

Het werkgebied van een netwerk wordt vastgelegd conform de principes van het zorgregiodecreet. Het lijkt waarschijnlijk dat de netwerken op een kleinere schaal zullen functioneren dan de regio's integrale jeugdhulp, bedoeld in artikel 43. Een regio integrale jeugdhulp zal dus minstens één, maar waarschijnlijk meerdere werkgebieden rechtstreeks toegankelijke hulp omvatten. Het artikel spreekt zich overigens niet uit over de aansturing van de netwerken. De regionale stuurgroep zal dus niet alleen het werkgebied, maar ook de wijze van aansturing van de netwerken in het regioplan moeten vastleggen.

Artikel 14

Dit artikel bepaalt de drie doelstellingen die de samenwerking binnen een netwerk beoogt. Ze garandeert de toegang tot de rechtstreeks toegankelijke modules en houdt tevens voor de partners de opdracht in om binnen hun beschikbare hulpverleningscapaciteit, en binnen een redelijke termijn, rechtstreeks toegankelijke hulp aan te bieden die aansluit bij de concrete hulpvraag. Ten slotte garandeert deze samenwerking dat er tijdig diagnostiek wordt ingezet om tot een kwaliteitsvolle analyse van de hulpvraag te komen.

De combinatie van de twee doelstellingen maakt ook duidelijk hoe het netwerk rechtstreeks toegankelijke hulp zich inschrijft in het werkingsprincipe van de subsidiariteit : het netwerk moet maximaal toegankelijk zijn voor die cliënten die een hulpvraag hebben die in de rechtstreeks toegankelijke hulp een antwoord kan krijgen, en anderzijds moet het netwerk tijdig die cliënten doorverwijzen aan wie het geen gepaste hulp kan bieden. Die doorverwijzing kan zich richten naar de toegangspoort,

naar crisishulp of naar hulp die buiten het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp valt.

De samenwerking binnen een netwerk moet voldoen aan de kwaliteitseisen die door de Vlaamse regering bepaald worden. De kwaliteitseisen hebben onder meer betrekking op de toegang tot het netwerk, meer bepaald op het voortraject (signaal-detectie en toeleiding), de instaprocedure (vraagverheldering, aanbodverheldering, hulpverleningsvoorstel en dispatching) en de intake.

AFDELING 2

Het netwerk crisisjeugdhulpverlening

Artikel 15

In de definitie van crisis staan twee begrippen centraal. Vooreerst gaat het om een noodsituatie die acuut is, dat wil zeggen een noodsituatie die zich zeer plots manifesteert. Ten tweede is de hulpbehoefte urgent : een crisis vraagt om een zeer dringende hulpverlenende ingreep of interventie. Crisissituaties sluiten de aanwezigheid van een (onderliggende) chronische problematiek niet uit. Binnen een gezin waar zich een welzijnsproblematiek voordoet en waar hulpverlening eventueel al lopende is, kan een bepaald feit ertoe leiden dat één of meerdere leden van het gezin het hele gebeuren plots als een noodsituatie ervaren, zonder dat dit vooraf kon worden ingeschat.

"Crisis" wordt uiteraard op een heel algemeen niveau gedefinieerd, en in de hulpverleningspraktijk is dus een zekere interpretatieruimte mogelijk. Het is onmogelijk om een definitie van het begrip crisis te formuleren waaruit puur deductief afgeleid zou kunnen worden welke situatie in de realiteit als crisis beschouwd kan worden en welke situatie niet. Die onvermijdelijke beperktheid van een definitie toont wel aan dat de partners in het netwerk crisis-hulp een permanente dialoog moeten voeren over de praktische toepassing van deze definitie. Vorming en communicatie zullen op dat vlak essentieel zijn.

Aansluitend moet worden opgemerkt dat ook aanbodskenmerken ertoe kunnen bijdragen dat een bepaalde situatie als een crisis moet worden opgevat. Zo kan het feit dat een bepaald aanbod enkel op weekdays beschikbaar is tot gevolg hebben dat, wanneer een welbepaalde situatie zich tijdens

het weekend voordoet, crisishulp noodzakelijk is, terwijl dat op weekdays niet zo zou zijn.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt dat, naar analogie van wat geldt voor de hulpaanbieders van rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpmodules, ook hulpaanbieders die in een bepaald werkgebied modules crisisjeugdhulp aanbieden, samenwerken binnen één netwerk. Opnieuw gaat het om een louter functioneel samenwerkingsverband, met het oog op de organisatie van permanente crisisjeugdhulp. De samenwerking wordt vastgelegd in een samenwerkingsprotocol, dat door elk van de hulpaanbieders wordt ondertekend. De opdracht tot samenwerken zal ook hier ingeschreven worden in de betreffende regelgeving, zoals dat het geval is voor de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening.

Dezelfde flexibiliteit geldt als bij de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening, in die zin dat ook andere personen en voorzieningen tot het netwerk kunnen toetreden.

Bijzondere aandacht gaat hier naar de positie van de aanmelders, zoals leerkrachten, huisartsen, politie of parketmagistraten. Het spreekt voor zich dat het netwerk crisishulp met de aanmelders permanent contact houdt, te meer om wat hoger gesteld werd met betrekking tot het in de praktijk toepassen van de definitie van het begrip crisis. Dat betekent echter niet dat de aanmelders constituerend lid worden van het netwerk als zodanig : alleen hulpaanbieders die crisishulp verlenen, kunnen lid worden van het netwerk door het samenwerkingsprotocol te onderschrijven.

De concrete taken, de organisatie en de werking van het netwerk crisishulp, alsook de regeling van de toegang tot het netwerk, worden uitgewerkt door de Vlaamse regering. Het is daarbij essentieel dat het netwerk een centraal meldpunt en een 24-uurpermanente voor crisissituaties heeft, onmiddellijke stressverlagende interventies kan doen en een kwalitatieve dispatching kent naar de modules crisishulp die in het netwerk beschikbaar zijn. Wat betreft de toegang tot het netwerk zullen er duidelijke regels nodig zijn over de positie van de aanmelder. Vanuit de cliënt bekeken, staat of valt de toegankelijkheid van het crisishulpaanbod immers met de middelen die de aanmelder ter beschikking heeft.

HOOFDSTUK VII

De toegangspoort : indicatiestelling en toewijzing

In de integrale jeugdhulp moet de toegangspoort er garant voor staan dat de beschikbare niet-rechtstreeks toegankelijke hulp enkel kan worden aangeboden op grond van een kwaliteitsvolle, van het aanbod onafhankelijke indicatiestelling en dat ze prioritair wordt toegewezen aan diegenen die er het meest behoefte aan hebben. De toegangspoort speelt dus een cruciale rol bij het realiseren van het subsidiariteitsprincipe en bij het selectief inzetten van hulp met een hoge graad van ingrijpendheid.

De ervaringen in de pilootregio's bevestigen dat de implementatie van een intersectorale toegangspoort complexe gevolgen heeft voor zowel de aanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke modules als voor hulpaanbieders die voor hun cliënten niet-rechtstreeks toegankelijke hulp beogen. De taken en verantwoordelijkheden van de intersectorale toegangspoort vallen niet eenvoudig samen met de taken en verantwoordelijkheden van de bestaande, sectorale toegangspoorten tot het jeugdhulpaanbod van respectievelijk de bijzondere jeugdbijstand (comité voor bijzondere jeugdzorg) en het Vlaams Fonds (provinciale evaluatiecommissie). Het comité voor bijzondere jeugdzorg heeft opdrachten in verband met diagnostiek en de voortgangsbewaking van de hulpverlening die in het takenpakket van de toegangspoort ontbreken. Vergeleken met dat van de provinciale evaluatiecommissie van het Vlaams Fonds is het mandaat van de toegangspoort dan weer ruimer : de beslissingen van de provinciale evaluatiecommissie verlenen toegang tot bepaalde soorten jeugdhulpverlening (indicatiestelling) maar spreken er zich niet over uit welke hulpaanbieders de geïndiceerde hulp ook daadwerkelijk zullen aanbieden (toewijzing).

Om de complexe taakherverdeling waarmee de inwerkingtreding van de toegangspoort gepaard zal gaan in goede banen te leiden, wordt voor de voorbereiding een ruime periode van vier jaar uitgetrokken. Uiterlijk 31 juli 2005 moet een implementatieplan beschikbaar zijn dat nauwgezet aangeeft op welke wijze de migratie van de bestaande naar de nieuwe situatie, die er op 1 januari 2008 moet staan, zal worden georganiseerd. Het grondmateriaal voor dat plan wordt in de derde terugkoppelingsronde en in de eindrapporten door de pilootregio's aangeleverd. Het plan zelf wordt ontwikkeld in overleg met alle betrokken partijen en moet duidelijkheid verschaffen over ten minste de volgende aspecten :

1. de wijze waarop de concrete werking van de netwerken rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening en crisisjeugdhulpverlening en die van de toegangspoort op elkaar zullen worden afgestemd ;
2. de wijze waarop het behoud van de kwaliteit en de expertise van de bestaande sectorale poorten op het vlak van indicatiestelling en toewijzing gegarandeerd zal worden ;
3. de wijze waarop die taken en verantwoordelijkheden van de bestaande sectorale toegangspoorten (onder meer inzake diagnostiek en voortgangsbewaking van de hulpverlening), die niet in de werking van de intersectorale toegangspoort zijn opgenomen, in de nieuwe situatie zullen worden opgenomen en door wie dat zal gebeuren ;
4. de wijze waarop de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening met de toegangspoort verbonden zal worden.

Ook bijzondere procedures, zoals een procedure voor second opinion en een procedure die onder bepaalde voorwaarden tijdelijk toegang verleent tot niet-rechtstreeks toegankelijke modules, worden geregeld in de uitvoeringsbesluiten.

AFDELING 1

Organisatie van de toegangspoort

Artikel 17

Over de deelnemende sectoren heen regelt de toegangspoort de toegang tot de niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp. Dit decreet legt de buitengerechtelijke toegang al vast. Het huidige concept aangaande de gerechtelijke hulp geeft aan dat ook de toegang tot de gerechtelijke jeugdhulp georganiseerd moet worden conform de werkingsprincipes en kwaliteitseisen van de indicatiestelling en de toewijzing. De definitieve, onder meer organisatorische keuzes zullen echter blijken uit het rapport, bedoeld in artikel 28, aangaande de gerechtelijke jeugdhulp in het algemeen.

De toegangspoort heeft geen andere opdrachten dan indicatiestelling en toewijzing. Ze biedt geen jeugdhulpverlening aan zoals omschreven in artikel 2, 5°. De toegangspoort is dus ook niet verantwoordelijk voor het aanbieden van jeugdhulpverlening

gedurende het proces van indicatiestelling en toewijzing. De verantwoordelijkheid voor het organiseren of continueren van de hulp blijft bij het werkveld. Wel vallen de activiteiten van de toegangspoort onder de algemene noemer "jeugdhulp", wat betekent dat de cliënt er recht op heeft.

De toegangspoort werkt onafhankelijk van de jeugdhulpaanbieders, maar de indicatiestelling en de toewijzing werken ook onafhankelijk van elkaar. Het betreft hier één van de wezenlijke werkingsprincipes van de toegangspoort, dat van doorslaggevend belang is voor het realiseren van de kanteling van een aanbodgestuurde naar een vraaggerichte jeugdhulp. Door indicatiestelling en toewijzing onafhankelijk van elkaar te organiseren, kan de vraaggerichtheid van de indicatiestelling worden gemaximaliseerd. Ongeacht het bestaande en beschikbare jeugdhulpaanbod bepaalt de indicatiestelling de meest wenselijke en de minimaal noodzakelijke hulp. Pas in tweede instantie wordt de geïndiceerde hulp door de toewijzing gekoppeld aan concrete modules van specifieke jeugdhulpaanbieders.

Die werkwijze biedt de cliënt de garantie dat zijn hulpvraag altijd afdoende zal worden geëxploreerd en geëxpliciteerd, voordat tot daadwerkelijke hulpverlening wordt overgegaan. De meerwaarde van die werkwijze voor het beleid is dat ze cruciale informatie oplevert met het oog op een vraaggerichte bijsturing van het jeugdhulpaanbod (cf. artikel 33).

De uit te werken regels inzake de organisatie, de werking en de samenstelling van de toegangspoort moeten zowel haar onafhankelijkheid van de jeugdhulpaanbieders garanderen als de onderlinge onafhankelijkheid van indicatiestelling en toewijzing. De regels inzake de wijze waarop de werking van de toegangspoort wordt geëvalueerd, moet ook op lange termijn de kwaliteit van haar dienstverlening garanderen.

Het werkgebied van de toegangspoort wordt bepaald conform de bepalingen van het zorgregiodecreet.

AFDELING 2

Indicatiestelling

Artikel 18

De toegangspoort voert zelf geen diagnostiek uit maar werkt op basis van de verzamelde diagnostische gegevens die worden aangeleverd door het werkveld, zijnde de jeugdhulpaanbieders en/of hulp- of zorgverlenende personen of voorzieningen die buiten het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp vallen. Onder diagnostiek wordt hier het resultaat verstaan van een ruim gamma van hulpverleningsactiviteiten die tot doel hebben een correct beeld te krijgen van de probleemsituatie.

Indien de aangeleverde diagnostiek niet voldoet als basis voor een kwaliteitsvolle indicatiestelling, kan de toegangspoort aan de jeugdhulpaanbieders bijkomende, eventueel meer gespecialiseerde diagnostiek vragen.

De inhoudelijke en vormelijke kwaliteitseisen waaraan de diagnostiek moet voldoen, alsook de wijze waarop de diagnostiek moet worden aangeleverd, worden vastgesteld door de Vlaamse regering.

Het feit dat de toegangspoort zorgt voor de indicatiestelling maar niet voor de diagnostiek houdt overigens geenszins een miskennis in van de inhoudelijke eenheid van beide. Niets sluit uit dat vanuit het werkveld, samen met de diagnostiek, een voorstel van indicatiestelling wordt aangeleverd en dat dit voorstel, wanneer het voldoet aan de kwaliteitseisen terzake, eenvoudig door de toegangspoort wordt bekrachtigd. (cf. artikel 20).

Artikel 19

Op basis van de aangeleverde diagnostiek stelt de indicatiestelling vast welke hulp wenselijk is naar aard, omvang en urgentie. Dit gebeurt wars van het bestaande en beschikbare hulpaanbod om de vraaggerichtheid van de indicatiestelling te maximaliseren.

Artikel 20

De taken van de toegangspoort in verband met de indicatiestelling zijn drieërlei.

Vooreerst wordt de aangeleverde diagnostiek getoetst aan de kwaliteitseisen die de Vlaamse regering uitvaardigt, en die verband houden met onder meer de multidisciplinariteit van de diagnostiek, de mate waarin alle relevante levensdomeinen werden bevraagd en de wijze waarop de cliënt in de totstandkoming van de diagnostiek betrokken werd.

Vervolgens heeft de toegangspoort tot taak om, op basis van de aangeleverde en afdoende bevonden diagnostiek, een objectieve en van de jeugdhulpaanbieders onafhankelijke indicatiestelling te bereiken. De term "bereiken" is daarbij niet toevallig gekozen. Hij geeft aan dat de concrete acties die de toegangspoort in dit verband onderneemt in hoge mate bepaald worden door het werk dat op het vlak van indicatiestelling al door het werkveld werd geleverd.

De derde en laatste taak van de toegangspoort met betrekking tot de indicatiestelling bestaat erin de indicatiestelling schriftelijk vast te leggen in een indicatiestellingsverslag. Ongeacht de mate waarin het eigenlijke indicatiestellingsproces zich in het werkveld dan wel in de toegangspoort voltrokken heeft, is het de taak van de toegangspoort om over de indicatiestelling de beslissing te nemen. Enkel zo kan de beoogde onafhankelijkheid van de indicatiestelling worden gegarandeerd.

Het indicatiestellingsverslag bepaalt zowel de minimaal noodzakelijke als de meest wenselijke hulp. Dit zijn dan de marges waarbinnen de uiteindelijk toegewezen hulp zich zal moeten bevinden (cf. artikel 23).

Artikel 21

Dit artikel behoeft geen commentaar.

AFDELING 3

Toewijzing

Artikel 22

De toewijzing is een gefaseerd proces : de toegangspoort voert er uiteenlopende taken in uit. Het doel van de toewijzing bestaat erin de cliënt toegang te verlenen tot die modules die hem de in het indicatiestellingsverslag bepaalde hulp daadwerkelijk zullen verlenen. Welke concrete acties de toewijzing daartoe onderneemt, wordt sterk bepaald door de mate waarin de cliënt ondersteuning vraagt bij het zoeken naar geschikte hulpaanbieders.

Artikel 23

Ongeacht de mate waarin de toewijzing een ondersteunende rol opneemt, gaat zij na welke (combinaties van) modules er binnen de marges van het indicatiestellingsverslag vallen en dus in principe toegankelijk zijn, en welke daarvan het meest aanleunen bij de meest wenselijke hulp. Op basis daarvan informeert hij de cliënt over alle, in voorkomend geval intersectorale hulpverleningsmogelijkheden. Enkel zo is er de garantie dat de keuzevrijheid van de cliënt ook een geïnformeerde keuzevrijheid is.

Vervolgens kan de cliënt bepalen in hoeverre hij zich van de ondersteuningsfunctie van de toewijzing wil bedienen. Hij kan geheel zelfstandig met relevante hulpaanbieders contact opnemen – vergelijkbaar met de huidige werkwijze binnen het Vlaams Fonds – of zich daarin door de toewijzing laten bijstaan.

Ongeacht de mate waarin de cliënt zich door de toewijzing laat ondersteunen, gaat de toewijzing altijd na of een module voldoende beschikbaar is. Is dat niet het geval, dan bepaalt zij voor die module de onderlinge prioriteiten van de toewijzingen.

Wanneer een bepaald indicatiestellingsverslag niet kan worden omgezet in concrete modules, dan

roept de toewijzing relevante jeugdhulpaanbieders samen voor overleg, om alsnog een gepast jeugdhulpaanbod te realiseren (cf. artikel 25).

De daadwerkelijk toegewezen modules worden vastgelegd in een toewijzingsbeslissing.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen nader commentaar.

Artikel 25

De jeugdhulpaanbieders van niet-rechtstreeks toegankelijke hulp die gevestigd zijn binnen hetzelfde geografische werkgebied van de toegangspoort, maken duidelijke werkafspraken omtrent hun samenwerking met de toegangspoort. Die afspraken worden vastgelegd in een protocol dat door de betrokken jeugdhulpaanbieders en de toegangspoort wordt ondertekend.

Over ten minste drie elementen moeten in het protocol afspraken worden vastgelegd. Het betreft de prioriteitscriteria die de toegangspoort hanteert, de wijze waarop het intakebeleid van de jeugdhulpaanbieders (dat wil zeggen de toegangsprocedures van de individuele voorzieningen) en de taken en acties van de toewijzing op elkaar worden afgestemd en ten slotte de wijze waarop de hulpaanbieders de gezamenlijke verantwoordelijkheid opnemen om, binnen de perken van hun beschikbare hulpverleningscapaciteit, iedere toewijzingsbeslissing uit te voeren. Analoog aan de hulpgarantie in het netwerk van rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening geven die afspraken concreet gestalte aan het recht op jeugdhulp (cf. artikel 6, 12 en 13).

In verband met de prioriteitenbepaling tussen de toewijzingen onderling werkt de Vlaamse regering een methodiek uit die garandeert dat de prioriteitenbepaling in heel Vlaanderen eenvormig gebeurt.

HOOFDSTUK VIII

Trajectbegeleiding

Artikel 26

Dit artikel bevat het principe en de centrale doelstelling van trajectbegeleiding. De trajectbegeleider behartigt het hulpverleningstraject van de cliënt. In het bijzonder waakt hij over de voortgang ervan, hij ondersteunt en bevordert een goede communicatie tussen de betrokkenen en hij doet dat ook zelf in voortdurende samenspraak met zowel de minderjarige, de ouders, de leefomgeving als de betrokken hulpverleners en, in voorkomend geval, de toegangspoort.

Om die doelstellingen te realiseren, wordt van de persoon die de trajectbegeleiding op zich neemt, verwacht dat hij handelt vanuit een metapositie. Hij mag zich niet profileren als de vertrouwenspersoon van de minderjarige, zijn ouders, de opvoedingsverantwoordelijken of de leefomgeving of één van hen, maar houdt rekening met de positie van elke persoon die bij het traject betrokken is. Evenmin kan hij ingezet worden om de hulpverlening zelf te vervangen. ; Het feit dat er trajectbegeleiding is, ontslaat de hulpaanbieders geenszins van hun eigen verantwoordelijkheid, namelijk de gepaste hulp aanbieden en een duidelijke communicatie voeren over die hulp met de cliënt.

Artikel 27

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om het principe van trajectbegeleiding te implementeren. Daartoe bepaalt zij onder andere op basis van welke indicaties trajectbegeleiding ingeschakeld kan worden, wie beslist over het inschakelen van trajectbegeleiding, hoe de trajectbegeleiding georganiseerd wordt en wat de concrete taken en werking van trajectbegeleiding zijn.

HOOFDSTUK IX

Gerechtelijke jeugdhulp

De gerechtelijke jeugdhulp vormt een wezenlijk onderdeel van de jeugdhulp. Het optimaliseren van de gerechtelijke jeugdhulp, de overgang ernaar en de toegang ertoe moet echter met grote zorg gebeuren. Door de complexiteit van de materie was het niet mogelijk om ook in dit verband proefprojecten op te zetten.

Gedurende de pilootfase heeft de thematische werkgroep dwang, met de inbreng van de pilootregio's, haar concept steeds verder ontwikkeld. Ze bereikte een evenwichtige visie op de wijze waarop de gerechtelijke jeugdhulp in de integrale jeugdhulp kan worden ingepast, met als centraal uitgangspunt dat ook in en rond de gerechtelijke jeugdhulp maximaal wordt uitgegaan van de werkingsprincipes van de integrale jeugdhulp. Meer specifiek zijn de krachtlijnen van het concept de volgende :

1. iedere hulpaanbieder draagt tijdens het totale hulpverleningstraject de verantwoordelijkheid om, wanneer hij vermoedt of vaststelt dat bepaalde hulp maatschappelijk noodzakelijk is, op een transparante manier met de cliënt daarover in dialoog te treden en alles in het werk te stellen om het verlenen van deze hulp op vrijwillige basis mogelijk te maken. In dat verband worden regionale procedures ontwikkeld die voor alle actoren duidelijk maken welke verantwoordelijkheden zij in welke situaties dragen. Tevens worden methodische instrumenten ontwikkeld en regionale overlegfora opgericht die de hulpaanbieders ondersteunen in het ontwikkelen en handhaven van een verantwoordelijke attitude ;
2. in iedere regio beschikken bepaalde, gespecialiseerde voorzieningen over het expliciete mandaat om op onderhandelde basis het maatschappelijke perspectief in de cliëntsituatie in te brengen en te bewaken. Hun eerste opdracht bestaat erin de hulpaanbieders te ondersteunen bij het opnemen van hun verantwoordelijkheden in dit verband ; in tweede instantie kunnen de gespecialiseerde voorzieningen ook rechtstreeks met de cliënt in contact worden gebracht en, in voorkomend geval, de cliëntsituatie verder volgen. De inschakeling van deze voorzieningen is facultatief en afhankelijk van de behoefte eraan ;
3. wanneer zich een conflict voordoet rond de vraag of een gerechtelijke maatregel in het belang van de minderjarige noodzakelijk is, moet de arbitragecommissie worden ingeschakeld, behalve wanneer een gerechtelijke maatregel dringend noodzakelijk wordt geacht. De arbitragecommissie, waarin de cliënten van de jeugdhulp structureel zijn vertegenwoordigd, heeft tot taak de conflicterende partijen tot een akkoord te brengen waarin het belang van de minderjarige centraal staat. De arbitragecommissie kan worden ingeschakeld door de minderjarige of iedere vertrouwenspersoon die zijn belangen behartigt, door de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of die de minderjarige onder hun bewaring hebben, door de betrokken hulpaanbieders (namelijk de hulpaanbieders uit alle deelnemende sectoren) en door parketmagistraten belast met jeugdzaken. Wanneer de partijen geen akkoord bereiken, maakt de arbitragecommissie het standpunt van de partijen over aan het openbaar ministerie. In vergelijking met de bestaande bemiddelingscommissie ontbreekt het de arbitragecommissie aan de mogelijkheid om het dossier uit handen te geven ;
4. de jeugdrechter kan de minderjarige en/of zijn ouders en/of de opvoedingsverantwoordelijken alleen maatregelen opleggen op basis van een adviserende indicatiestelling. Enkel het opleggen van dringende gerechtelijke maatregelen kan een adviserende indicatiestelling voorafgaan. Op de hier bedoelde indicatiestelling en de daaropvolgende toewijzing zijn dezelfde kwaliteitseisen van kracht als degene die betrekking hebben op de indicatiestelling en de toewijzing door de toegangspoort ;
5. het concept bevat een uitgewerkt voorstel voor de herziening van de vorderingsgronden voor gerechtelijke jeugdhulp, dat in overeenstemming is met het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Artikel 28

Het rapport dat uiterlijk tegen 31 juli 2005 door de Vlaamse regering aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd, moet zich in het algemeen uitspreken over de manier waarop de gerechtelijke jeugdhulp

– de jeugdhulp die wordt opgelegd bij rechterlijke beslissing – kan worden ingepast in de integrale jeugdhulp. Het rapport moet zich in het bijzonder uitspreken over, onder meer, de wenselijkheid van een intersectoraal toegankelijk orgaan voor bemiddeling of arbitrage en over de mogelijke rol van de toegangspoort in de gerechtelijke jeugdhulp, over de eventuele aanpassing van de vorderingsgronden en over de mogelijkheid voor de jeugdrechter om maatregelen op te leggen aan degenen die de minderjarige onder hun bewaring hebben. Daarnaast moet het rapport ingaan op de beoordeling van de maatschappelijke noodzaak als criterium voor het opleggen van jeugdhulp en de verantwoordelijkheden van het werkveld aangaande de inschatting van de maatschappelijke noodzaak.

Artikel 29

Het rapport, bedoeld in artikel 28, wordt gemaakt in overleg met zoveel mogelijk betrokken actoren. De actoren opgesomd in dit artikel worden in elk geval betrokken.

Een belangrijk aandachtspunt bij de totstandkoming van dit rapport is de betrokkenheid van de minderjarigen en hun ouders.

Vooraleer het rapport bij het Vlaams Parlement wordt ingediend, maakt de Adviesraad Integrale Jeugdhulp haar advies aan de Vlaamse regering over.

HOOFDSTUK X

Gegevensverwerking

Artikel 30

Om de taken en bevoegdheden te kunnen uitoefenen die hen door dit decreet worden opgelegd of die hen later worden opgelegd in de besluiten die dit decreet uitvoeren, moet aan de jeugdhulpaanbieders en in voorkomend geval aan de andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden, aan de toegangspoort en aan de trajectbegeleiding de toelating worden gegeven om persoonsgegevens te verwerken. Het gaat hier over gegevens met betrekking tot de personen tot wie de jeugdhulp zich richt (cf. artikel 3).

Artikel 5 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna de Wet Verwerking Persoonsgegevens te noemen) staat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe in een aantal limitatief opgesomde gevallen. Zo is het verzamelen, het opslaan en iedere andere bewerking met betrekking tot persoonsgegevens toegestaan als dat noodzakelijk is om een wettelijke, decretale of reglementaire verplichting na te komen. Inspelend op de toelaatbaarheidsgronden van de Wet Verwerking Persoonsgegevens bepaalt artikel 30 dat de genoemde actoren persoonsgegevens kunnen verwerken voorzover dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de taken en bevoegdheden die hen door of krachtens dit decreet worden opgelegd. Op die manier wordt niet alleen de verwerking van "gewone" persoonsgegevens maar ook die van de bijzondere categorieën van persoonsgegevens (gevoelige gegevens, gezondheidsgegevens en gerechtelijke gegevens) gelegitimeerd, altijd voor de uitvoering van de taken en bevoegdheden die de actoren hebben in het kader van de integrale jeugdhulp.

Uiteraard heeft een deel van de deelnemende sectoren op basis van hun sectorspecifieke regelgeving ook al de machtiging om persoonsgegevens te verwerken. Zo kan in de decreten inzake het algemeen welzijnswerk, de geestelijke gezondheidszorg of de centra voor leerlingenbegeleiding de expliciete of impliciete machtiging worden gelezen om persoonsgegevens te verwerken. De hulpverlening die in deze decreten wordt georganiseerd en geregeld, kan immers niet worden verleend zonder dat daartoe persoonsgegevens van de cliënten worden verzameld, opgevraagd, bewaard en gebruikt. De machtiging tot verwerking in deze decreten slaat echter niet op die gegevensverwerking die gedeeltelijk of volledig zijn bestaansreden vindt in de uitvoering van de taken die dit decreet oplegt (de taken van de jeugdhulpaanbieders in het kader van netwerkvorming, bijvoorbeeld). Voor de toegangspoort en de trajectbegeleiding is een dergelijke toelaatbaarheidsgrond nog niet voorhanden.

Artikel 31

Hoewel nog niet vaststaat hoe de werking van de toegangspoort precies wordt georganiseerd, mag de vermoedelijke (multidisciplinaire) teamwerking niet in het gedrang komen. Een werking in teamverband impliceert dat de teamleden de informatie waarmee zij werken, onderling moeten kunnen uitwisselen. De vrije circulatie van nuttige gegevens

binnen een team draagt niet enkel bij tot een kwalitatief hoogstaander aanbod maar is ook om organisatorische redenen noodzakelijk, bijvoorbeeld bij de vervanging van een medewerker.

Dit artikel bepaalt dan ook dat de personen die respectievelijk met de indicatiestelling en de toewijzing belast zijn, in afwijking van de op hen rustende geheimhoudingsplicht, alle nuttige informatie onderling kunnen uitwisselen. Diezelfde mogelijkheid tot uitwisseling van nuttige informatie geldt ook wanneer trajectbegeleiding in een teamverband georganiseerd zou worden. Het achterliggende idee is dat op de leden van een team een gezamenlijk beroepsgeheim rust in plaats van een individuele geheimhoudingsplicht op elk van hen. Dat verantwoordt dat voor het delen van informatie onder teamleden niet de strenge voorwaarden van artikel 32 gelden maar wel het meer soepele "nuts-criterium". Voor de uitwisseling van informatie tussen de teams gelden echter de strenge voorwaarden van artikel 32.

Artikel 32

Dit artikel creëert het kader voor een zekere informatie-uitwisseling tussen de actoren van de integrale jeugdhulp, maar kan bezwaarlijk worden opgevat als een algemene machtiging voor het doorgeven van eender welke informatie die over een bepaalde casus of over de hulpverlening in het algemeen beschikbaar is. Evenredig met de afstand tussen de hulpverlener aan wie de informatie initieel door de minderjarige, zijn ouders, opvoedingsverantwoordelijken of personen uit zijn leefomgeving werd toevertrouwd en diegene aan wie die informatie wordt overgedragen, verstrengen de eisen waaraan de informatieoverdracht moet voldoen. Artikel 32 bevat dan ook een aantal duidelijke beperkingen.

Een eerste beperking is dat enkel die informatie mag worden uitgewisseld die noodzakelijk is. Die noodzakelijkheid moet worden beoordeeld in het licht van de jeugdhulp in het algemeen en in het bijzonder in het kader van de uitoefening van de taken die dit decreet aan de betrokken actoren oplegt. De uitwisseling van gegevens moet daarenboven altijd in concreto beoordeeld worden, rekening houdend met de respectieve belangen van de personen tot wie de jeugdhulp zich richt. Daarbij wordt er maximaal naar gestreefd om de personen

op wie de gegevens betrekking hebben, vooraf over de informatieoverdracht te informeren en hun te vragen of zij met de overdracht instemmen. De vervulling van die twee laatste voorwaarden (informatieverstrekking en instemming) is geen absolute noodzaak voor de informatieoverdracht. Als het om bepaalde redenen onmogelijk is de betrokkenen te informeren, dan kan de informatieoverdracht ook zonder voorafgaande informatieverstrekking plaatsvinden. Ook het gebrek aan instemming brengt de informatieoverdracht niet in het gedrang, voorzover de andere voorwaarden vervuld zijn.

Naast de voorwaarden van artikel 32 wordt de gegevensuitwisseling ook beheerst door de bepalingen uit de Wet Verwerking Persoonsgegevens en de sectorspecifieke reglementering. Die blijven onverminderd van toepassing. Zo blijft bijvoorbeeld de overdracht van gegevens uit het multidisciplinaire dossier onderworpen aan artikel 8 en 9 van het besluit van de Vlaamse regering van 8 juni 2001.

Artikel 33

Onder gecodeerde persoonsgegevens worden, overeenkomstig het koninklijk besluit van 13 februari 2001 tot uitvoering van de Wet Verwerking Persoonsgegevens, die gegevens verstaan die slechts door middel van een code in verband kunnen worden gebracht met een geïdentificeerd of identificeerbaar persoon. Voor de vraaggerichte bijsturing van het jeugdhulpaanbod op regionaal en supraregionaal niveau is het immers niet noodzakelijk dat de overheid over niet-gecodeerde persoonsgegevens beschikt.

De gecodeerde persoonsgegevens die aan de overheid werden bezorgd, kunnen later nog verder worden verwerkt voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden. Daarbij moeten uiteraard de voorwaarden, opgelegd door de Wet Verwerking Persoonsgegevens, worden nageleefd.

Artikel 34

Voor de in dit artikel aangekondigde, intersectoraal toe te passen registratie wordt maximaal voortgebouwd op de bestaande, sectorale registratiesystemen.

HOOFDSTUK XI

Beleidsafstemming integrale jeugdhulp

Alle elementen die in hoofdstuk III tot en met X worden opgenomen : de algemene principes van de integrale jeugdhulp, de modulering, het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp, de netwerkvorming, de toegangspoort, de trajectbegeleiding, de gerechtelijke jeugdhulp of de gegevensverwerking, kunnen pas daadwerkelijk totstandkomen door een samenwerking van de jeugdhulpverlening die in artikel 4 wordt geëxpliciteerd. De integrale jeugdhulp is immers zelf geen sector, wel een samenwerkingsverband tussen elke vorm van jeugdhulpverlening zoals bepaald in artikel 4.

De samenwerking moet op alle niveaus bestaan, van de individuele hulpaanbieder in een regio tot de centrale beleidsorganen van de jeugdhulpverlening. Deze vaststelling noopt tot het oprichten en goed uitbouwen van een samenwerkingsstructuur die beleidsafstemming op de diverse niveaus mogelijk maakt. Hoofdstuk XI regelt die structurele beleidsafstemming.

AFDELING 1

De Adviesraad Integrale Jeugdhulp

Artikelen 35, 36 en 37

Een eerste essentieel element in de beleidsafstemming die inherent is aan de integrale jeugdhulp, is het mogelijk maken van een kwalitatieve advisering door het werkveld en de gebruikers aan het beleid. Het brede toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp brengt met zich mee dat de beleidsmaterie vrij complex is, en dat de beleidskeuzes die gemaakt zullen worden vrij diverse gevolgen kunnen hebben voor minderjarigen, ouders en hulpaanbieders. Het inbrengen van advies en het voeren van een breed debat over het toekomstige beleid van de integrale jeugdhulp zal essentieel zijn en wordt dan ook structureel mogelijk door de oprichting van de Adviesraad Integrale Jeugdhulp, die geen strategische adviesraad is.

De Adviesraad kan, op verzoek van de Vlaamse regering, adviezen formuleren, maar heeft ook uitdrukkelijk de vrijheid dat op eigen initiatief te doen. Daarom bepaalt artikel 35 dat zij over elk ontwerp van reglementair besluit door de Vlaamse

regering geïnformeerd wordt. Een dergelijke regeling vermijdt een starre en bureaucratische vastlegging van de domeinen waarover de Adviesraad bevoegd is : de Adviesraad zelf moet oordelen waarover zij een advies wil formuleren.

Het aantal vertegenwoordigers van minderjarigen, van ouders en van de sectoren wordt door de Vlaamse regering vastgelegd. Het totale aantal sectorvertegenwoordigers bedraagt hoogstens twee derde van het aantal leden van de Adviesraad. Diezelfde beperking geldt voor de vertegenwoordiging van de minderjarigen en van de ouders. In dit verband worden de centra voor integrale gezinszorg niet als een sector opgevat.

De deskundige die de Adviesraad voorziet, neemt een onafhankelijke positie in ten aanzien van de overige leden van de Adviesraad.

Wat de vertegenwoordigers van de hulpaanbieders betreft, benoemt de Vlaamse regering de kandidaten, voorgedragen door de representatieve middenveldorganisaties. Wat de vertegenwoordiging van de minderjarigen en van de ouders betreft, bepaalt de Vlaamse regering op welke manier zij worden aangewezen en ze benoemt ze nadien.

AFDELING 2

Beleidsplanning

Artikelen 38, 39 en 40

Deze artikelen regelen de beleidsplanning op centraal en op regionaal niveau. Er wordt voorzien in een centraal Vlaams Beleidsplan Integrale Jeugdhulp en in een Regioplan Integrale Jeugdhulp per regio. De regio's en hun beleidsstructuur worden toegelicht in artikel 43 tot en met 47.

Het centrale beleidsplan en de regioplannen zijn geënt op een analoge structuur, waarin drie elementen cruciaal zijn : het formuleren van de relevante informatie waarop het beleidsplan gebaseerd is, het formuleren van een visie en het formuleren van concrete doelstellingen voor de duur van het plan. Het betreft in beide gevallen een vijfjarenplan. Die termijn van vijf jaar lijkt wenselijk om een evenwicht te vinden tussen een voldoende mate van langetermijnperspectief enerzijds en voldoende aanpassingsvermogen aan wijzigende omstandigheden anderzijds.

Het Vlaamse beleidsplan wordt opgesteld door het Managementcomité (cf. artikel 41 en 42). Het Managementcomité doet daarbij een beroep op de regioplannen, zodat de inhoudelijke afstemming tussen het centrale en het regionale niveau gegarandeerd wordt.

Een analoge beweging wordt gemaakt bij het opstellen van de regioplannen (cf. artikel 40). Ook daarbij houdt de regionale stuurgroep rekening met informatie vanuit de hulpaanbieders in de regio. Uiteraard kunnen de bestaande structuren op dit vlak gehanteerd worden : de netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp en crisishulp, de toegangspoort (en via het samenwerkingsprotocol, bedoeld in artikel 25, dus ook de hulpaanbieders niet-rechtstreeks toegankelijke hulp) en de trajectbegeleiding kunnen diverse kanalen bieden om deze informatie aan te leveren.

AFDELING 3

Het Managementcomité Integrale Jeugdhulp

Artikelen 41 en 42

Het Managementcomité zorgt in de eerste plaats voor de uitvoering van het beleid aangaande de integrale jeugdhulp. Ook hier vraagt de complexiteit van de materie (gezien het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp) dat er voldoende afstemming en overleg mogelijk is. Die opdracht wordt waargenomen door het Managementcomité. Het Managementcomité waakt er dus over dat de intersectorale afstemming en samenwerking ook daadwerkelijk realiteit worden op alle niveaus van de jeugdhulpverlening.

Het Managementcomité zorgt ervoor dat de beleidsontwikkelingen in de betrokken sectoren op elkaar zijn afgestemd en dat ze verenigbaar zijn met intersectorale ontwikkelingen in het kader van de integrale jeugdhulp. Het Managementcomité stelt het Vlaamse Beleidsplan Integrale Jeugdhulp op en keurt de regioplannen goed die de regionale stuurgroepen hebben gemaakt. Het verstrekt advies aan de Vlaamse regering over de aanpassing van de sectorale erkennings- en subsidiëringnormen aan de bepalingen van dit decreet.

Uit deze opdracht vloeit de samenstelling van het Managementcomité voort : het bestaat uit de leidinggevende personeelsleden van de betrokken administraties.

AFDELING 4

Regionale stuurgroepen integrale jeugdhulp

Artikel 43

De geografische organisatie van de sectoren die deelnemen aan de integrale jeugdhulp, is zeer verscheiden. De afbakening van de werkgebieden hangt af van sectorspecifieke behoeften en kenmerken. Om tot een uniforme, intersectorale afbakening van het werkgebied van de regionale stuurgroep te komen, wordt het zorgregiodecreet als richtpunt gekozen. Aldus moet de Vlaamse regering, bij het territoriaal afbakenen van de regio's integrale jeugdhulp, rekening houden met de geografische indeling die is opgenomen in de bijlage bij het zorgregiodecreet.

Binnen eenzelfde regio kan, om functionele redenen, op kleinere schaal samengewerkt worden tussen jeugdhulpaanbieders en andere relevante partners. Voorbeelden daarvan zijn in elk geval de netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp en crisishulp. Maar er is eveneens afstemming nodig tussen jeugdhulpaanbieders of andere personen of voorzieningen uit verschillende regio's, bijvoorbeeld in verband met jeugdhulpverlening die sterk gespecialiseerd is en slechts in zeer beperkte mate in Vlaanderen beschikbaar is. Tevens kunnen verschillende regio's een samenwerkingsverband aangaan. Al die samenwerkingsverbanden en overlegstructuren of initiatieven tot overleg moeten in overeenstemming zijn met de bepalingen van het zorgregiodecreet. Ze worden opgenomen en geëuid in het regioplan van de betrokken regio's.

Artikelen 44, 45, 46 en 47

Ook op het regionale niveau moet een gedragen besluitvorming over de integrale jeugdhulp tot standkomen. De regio's hebben immers, via de regioplannen, een duidelijk mandaat om met betrekking tot de integrale jeugdhulp eigen keuzes te maken. Daarom wordt een regionale stuurgroep opgericht. De structurele participatie van minderjarigen en ouders wordt daarin concreet gemaakt door vertegenwoordiging.

Naast minderjarigen en ouders moeten ook de sectoren die in de integrale jeugdhulp betrokken zijn en – zij het andermaal met uitzondering van de centra voor integrale gezinszorg (cf. artikel 4) – in de regionale stuurgroep vertegenwoordigd zijn. De

sectorvertegenwoordigers moeten van de voorzieningen uit de betrokken regio een duidelijk mandaat krijgen. Een personeelslid van de Vlaamse overheid, met name de beleidsmedewerker is de voorzitter.

De beleidsmedewerker kan worden beschouwd als de gangmaker van de integrale jeugdhulp in de regio. Hij neemt de eindverantwoordelijkheid op voor de voortgang van de integrale jeugdhulp en voor de totstandkoming van het regioplan. Hij zorgt voor de voortgangsbewaking van de afspraken van het regioplan, vestigt de aandacht op de werkingsprincipes van de integrale jeugdhulp en signaleert knelpunten en oplossingsvoorstellen aan het Managementcomité. Hij voert deze opdrachten uit in een maximale dialoog en samenwerking met de regionale stuurgroep.

De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop de beleidsmedewerker, de vertegenwoordigers van de sectoren, van de minderjarigen en hun ouders en van de toegangspoort en trajectbegeleiding worden aangewezen. De Vlaamse regering legt ook het aantal vertegenwoordigers vast.

HOOFDSTUK XII

Wijzigings-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 48

Voor elk van de bepalingen van dit decreet moet worden nagegaan wat de gevolgen zijn voor de erkennings- en subsidiëeringsmechanismen van de sectoren. Eventuele aanpassingen van de sectorale normen als gevolg van een bepaling van dit decreet, moeten worden doorgevoerd ten laatste drie jaar na de inwerkingtreding ervan.

Artikel 49

Dit artikel zorgt ervoor dat de huidige, projectmatige toegangspoorten, waarvan de werking ten einde loopt op 30 juni 2004, met ingang van 1 april 2004 geen nieuwe aanvragen tot indicatiestelling meer opnemen. Ten aanzien van die aanvragen nemen de bureaus voor bijzondere jeugdbijstand en de provinciale evaluatiecommissies van het Vlaams Fonds hun reguliere taken weer op.

Ook de teams toewijzing beperken zich vanaf 1 april 2004 tot lopende toewijzingsprocessen. Met het oog op de afhandeling van indicatiestellingen die na 1 april 2004 niet meer door de teams toewijzing kunnen worden opgenomen, bezorgen de teams indicatiestelling aan de bevoegde sectorale organen die informatie die voor de verdere afhandeling noodzakelijk is.

Verder bepaalt dit artikel dat ook de trajectbegeleiders vanaf 1 april 2004 geen nieuwe begeleidingen meer aanvatten maar zich beperken tot het zorgzaam afronden van lopende begeleidingen.

Artikel 50

Dit artikel maakt het mogelijk dat de verworvenheden inzake netwerkvorming in de pilootregio's gecontinueerd worden in afwachting van de implementatie in heel Vlaanderen. Dat de projecten op 30 juni 2004 worden afgesloten, neemt niet weg dat een aantal ervan overtuigende resultaten hebben geboekt op het vlak van intersectorale samenwerking in de betreffende regio's. Het spreekt voor zich dat die verworvenheden maximaal bewaard moeten blijven totdat de netwerkvorming in heel Vlaanderen wordt ingevoerd.

Om deze reden worden alle bepalingen uit het bij decreet bekrachtigde besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 aangaande deze netwerkvorming overgenomen, met inbegrip van de regelingen met betrekking tot het beroepsgeheim, de verwerking van gegevens en de garanties voor de betrokken hulpaanbieders op het vlak van erkenning en subsidiëring. Zo wordt vermeden dat, ten aanzien van de regionale ontwikkelingen een juridisch vacuüm zou bestaan totdat de bepalingen van dit decreet aangaande de vorming van netwerken op 1 januari 2005 in werking treden.

Om de verdere aansturing van de inmiddels bestaande netwerken mogelijk te maken en de lopende intersectorale samenwerking in de pilootregio's verder te volgen, wordt ook de functie van projectleider gecontinueerd totdat de beleidsmedewerkers, bedoeld in artikel 47, in dienst zijn getreden, zij het uiterlijk tot 31 december 2004.

Artikel 51

Dit artikel neemt de inhoud over van artikel 49 van het bij decreet bekrachtigde besluit van de Vlaam-

se regering betreffende de integrale jeugdhulp van 13 december 2002. Door die regeling kan de werking van de netwerken crisishulp die in de pilootregio's tot stand zijn gekomen, maximaal worden bewaard, in afwachting van de implementatie in heel Vlaanderen op 1 januari 2005. De regeling maakt het immers mogelijk om in het kader van deze netwerken bepaalde vormen van niet-rechtstreeks toegankelijke crisishulp rechtstreeks toegankelijk aan te bieden.

Door dit artikel wordt het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening, bedoeld in hoofdstuk V, zo bepaald dat het volledige jeugdhulpverleningsaanbod van de bijzondere jeugdbijstand en van het Vlaams Fonds niet rechtstreeks toegankelijk is, en het overige jeugdhulpverleningsaanbod rechtstreeks toegankelijk, totdat het onderscheid tussen beide kan worden vastgelegd op grond van de weging, bedoeld in artikel 11.

Verder biedt dit artikel de Vlaamse regering de mogelijkheid om op het voorlopig gemaakte onderscheid afwijkingen toe te staan, in die zin dat ze de hulpaanbieders uit de bijzondere jeugdbijstand en uit het Vlaams Fonds kan toestaan hun jeugdhulpverleningsaanbod geheel of gedeeltelijk als rechtstreeks toegankelijk ter beschikking te stellen, of dat ze de hulpaanbieders uit de andere betrokken sectoren kan toestaan hun jeugdhulpverleningsaanbod geheel of gedeeltelijk als niet-rechtstreeks toegankelijk ter beschikking te stellen.

Artikel 52

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 53

Om de principes van de integrale jeugdhulp te kunnen blijven realiseren, is een systeem van permanente evaluatie en dynamische besluitvorming noodzakelijk. Naast de daartoe geïnstalleerde beleidsorganen (cf. hoofdstuk X) vormen periodieke rapporten aan het Vlaams Parlement, waarin de praktijk van de integrale jeugdhulp omstandig aan de decretale uitgangsprincipes wordt getoetst, daartoe één van de wenselijke instrumenten.

Artikel 54

Om de verdere ontwikkeling van de integrale jeugdhulp op wetenschappelijke basis te ondersteunen, voorziet dit artikel dat de Vlaamse regering binnen de vijf jaar wetenschappelijk onderzoek laat verrichten. Dit onderzoek moet het mogelijk maken dat de efficiëntie en de effectiviteit van de jeugdhulp, met inbegrip van de diagnostiek, in kaart wordt gebracht.

Artikel 55

De integrale jeugdhulp wordt gefaseerd geïmplementeerd. De invoering van sommige elementen veronderstelt immers dat de ontwikkeling van andere aspecten al voldoende ver gevorderd is. Zo is modulering uiterst bevorderlijk voor de vorming van de netwerken en moeten de netwerken op hun beurt voldoende vaste vorm hebben gekregen opdat de implementatie van de toegangspoort en de invoering van nieuwe werkingsprincipes in verband met de (toegang tot) de gerechtelijke jeugdhulp vlot kan verlopen. Uiteraard treden de bepalingen betreffende het toepassingsgebied en de regioafbakening het eerst in werking, namelijk op 1 juli 2004.

Koen HELSEN

Ria VAN DEN HEUVEL

Jan VAN DUPPEN

Jan ROEGIERS

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

§ 1. In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° minderjarige : elke natuurlijke persoon jonger dan achttien jaar ;
- 2° ouders : de natuurlijke personen die titularis zijn van het ouderlijk gezag, of, bij ontstentenis van die personen, de wettelijke vertegenwoordigers ;
- 3° opvoedingsverantwoordelijken : de natuurlijke personen, andere dan de ouders, die de minderjarige op duurzame wijze in feite onder hun bewaring hebben of bij wie de minderjarige geplaatst is door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid ;
- 4° leefomgeving : de natuurlijke personen, met uitzondering van de ouders en de opvoedingsverantwoordelijken, die bij de minderjarige inwonen of met de minderjarige een bijzondere affectieve band hebben, evenals de natuurlijke personen die in de buurt van de minderjarige wonen of met wie de minderjarige geregeld contact heeft, onder meer bij het schoolgaan of tijdens de vrijetijdsbesteding ;
- 5° jeugdhulp : het geheel van de jeugdhulpverlening en de indicatiestelling, bedoeld in artikel 19, de toewijzing, bedoeld in artikel 22, en de trajectbegeleiding, bedoeld in artikel 26 ;
- 6° jeugdhulpverlening : de hulp- en zorgverlening die zich richt tot minderjarigen, of tot minderjarigen en hun ouders, hun opvoedingsverant-

woordelijken en/of personen uit hun leefomgeving ;

- 7° jeugdhulpaanbieder : een natuurlijke persoon of een voorziening die jeugdhulpverlening aanbiedt als bedoeld in artikel 4 ;
- 8° gerechtelijke jeugdhulp : de jeugdhulp die wordt opgelegd bij rechterlijke beslissing ;
- 9° module : een duidelijk afgelijnde eenheid van jeugdhulpverlening die afzonderlijk of samen met andere eenheden kan worden aangeboden ;
- 10° netwerk : een functioneel samenwerkingsverband waarbij de afspraken worden vastgelegd in een samenwerkingsprotocol ;
- 11° sector : een bevoegdheidsdomein dat geregeld wordt door een regelgeving, vermeld in artikel 4, § 1, of toepasselijk verklaard krachtens artikel 4, § 2 ;
- 12° toegangspoort : een orgaan als bedoeld in artikel 17 ;
- 13° Adviesraad : de Adviesraad Integrale Jeugdhulp, bedoeld in artikel 35 ;
- 14° Managementcomité : het Managementcomité Integrale Jeugdhulp, bedoeld in artikel 41 ;
- 15° regionale stuurgroep : een regionale stuurgroep integrale jeugdhulp als bedoeld in artikel 44 ;
- 16° regio : een regio integrale jeugdhulp als bedoeld in artikel 43 ;
- 17° regioplan : het regioplan integrale jeugdhulp, bedoeld in artikel 40 ;
- 18° zorgregiodecreet : het decreet van 23 mei 2003 betreffende de indeling in zorgregio's en betreffende de samenwerking en programmatie van gezondheidsvoorzieningen en welzijnsvoorzieningen.

§ 2. Bij verwijzing naar personen wordt in dit decreet de mannelijke vorm gebruikt.

HOOFDSTUK II

Doel en toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp

Artikel 3

§ 1. Integrale jeugdhulp beoogt de ontplooiingskansen van minderjarigen, hun ouders, hun opvoedingsverantwoordelijken en de betrokken personen uit hun leefomgeving te vrijwaren en hun welzijn en gezondheid te bevorderen. Ze draagt bij tot een zo volledig mogelijke integratie van minderjarigen in de maatschappij. Ze beoogt, door sectoroverschrijdende samenwerking tussen jeugdhulp-aanbieders en intersectorale afstemming van het jeugdhulpaanbod, aan die personen een continuüm van jeugdhulp aan te bieden als antwoord op een jeugdhulpvraag of een jeugdhulpbehoefte.

Ze kan zowel jeugdhulp omvatten, waarmee de personen tot wie zij zich richt, instemmen, als gerechtelijke jeugdhulp.

§ 2. Integrale jeugdhulp hanteert het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, aangenomen te New York op 20 november 1989, als referentiekader.

Artikel 4

§ 1. Integrale jeugdhulp heeft betrekking op jeugdhulpverlening die aangeboden wordt met toepassing van de volgende regelgeving en de latere wijzigingen of vervangingen ervan :

- 1° het decreet van 29 mei 1984 houdende de oprichting van de instelling Kind en Gezin ;
- 2° de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990 ;
- 3° het decreet van 27 juni 1990 houdende de oprichting van een Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap ;
- 4° het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1997 tot regeling van de erkenning en de subsidiëring van de centra voor integrale gezinszorg ;
- 5° het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk ;
- 6° het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding ;

7° het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg.

Binnen die regelgeving bepaalt de Vlaamse regering welke jeugdhulpverlening onder het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp valt.

§ 2. De Vlaamse regering kan het toepassingsgebied van de integrale jeugdhulp uitbreiden naar jeugdhulpverlening die met toepassing van andere Vlaamse regelgeving wordt aangeboden.

Artikel 5

De Vlaamse regering kan, voor het aanleveren van diagnostiek als bedoeld in artikel 18, en voor de toewijzing van jeugdhulpverlening als bedoeld in artikel 23, overeenkomsten sluiten met :

- 1° personen of voorzieningen van wie het jeugdhulpaanbod niet onder de toepassing valt van een regelgeving als bedoeld in artikel 4 ;
- 2° personen of voorzieningen die buiten het Nederlandse taalgebied gevestigd zijn.

HOOFDSTUK III

Principes van de integrale jeugdhulp

Artikel 6

Binnen het beschikbare jeugdhulpaanbod heeft elke minderjarige met een jeugdhulpvraag of jeugdhulpbehoefte, evenals elke ouder of opvoedingsverantwoordelijke met een jeugdhulpvraag of jeugdhulpbehoefte die verband houdt met de opvoeding of de ontwikkeling van de minderjarige, recht op jeugdhulp zoals bedoeld in dit decreet.

Artikel 7

Jeugdhulp wordt verstrekt met inachtneming van de volgende werkingsprincipes :

- 1° toegankelijkheid : de jeugdhulp is maximaal bekend, bereikbaar, beschikbaar, begrijpbaar en betaalbaar ;

- 2° vraaggerichtheid : de jeugdhulp vertrekt van en sluit maximaal aan bij de vraag en/of de behoefte van de personen tot wie zij zich richt ;
- 3° subsidiariteit : wanneer meerdere vormen van jeugdhulp gelijkwaardig aan een jeugdhulpvraag of jeugdhulpbehoefte kunnen beantwoorden, wordt de minst ingrijpende vorm van jeugdhulp aangeboden ;
- 4° participatie : de jeugdhulp voltrekt zich in dialoog en in volwaardig partnerschap met de personen tot wie de jeugdhulp zich richt ;
- 5° acceptatie : met uitzondering van de gerechtelijke jeugdhulp kan de jeugdhulp slechts worden verleend met instemming van de personen tot wie zij zich richt ;
- 6° emancipatie : de jeugdhulp verhoogt de kennis en vaardigheden bij de personen tot wie de jeugdhulp zich richt, zodat het zelfstandig handelen van deze personen gestimuleerd wordt.

Artikel 8

Onverminderd artikel 31 en 32, zijn alle personen die hun medewerking verlenen aan de toepassing van dit decreet, gebonden door de geheimhoudingsplicht, bedoeld in artikel 458 van het Strafwetboek, met betrekking tot de gegevens waarvan zij in de uitoefening van hun opdracht kennis krijgen en die daarmee verband houden.

HOOFDSTUK IV

Modulering

Artikel 9

Jeugdhulpverlening als bedoeld in artikel 4, wordt aangeboden op basis van modules.

De Vlaamse regering bepaalt de regels inzake het beschrijven, het combineren en het aanbieden van modules. Die regels gelden voor alle jeugdhulpaanbieders. Ze bepaalt tevens de datum waarop alle jeugdhulpaanbieders hun aanbod jeugdhulpverlening gemoduleerd hebben.

HOOFDSTUK V

Onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening

Artikel 10

Jeugdhulpverlening met een grote impact op de leefsituatie van de personen tot wie zij zich richt, wordt selectief ingezet. Daartoe worden de modules jeugdhulpverlening van de jeugdhulpaanbieders, met uitzondering van de modules crisisjeugdhulpverlening die deel uitmaken van het netwerk crisisjeugdhulpverlening, bedoeld in artikel 13, opgedeeld in rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules.

De jeugdhulpaanbieders kunnen niet-rechtstreeks toegankelijke modules enkel uitvoeren, wanneer een toewijzingsbeslissing als bedoeld in artikel 23, 6°, tot die jeugdhulpverlening heeft beslist.

Artikel 11

Het onderscheid tussen rechtstreeks toegankelijke en niet-rechtstreeks toegankelijke modules wordt gemaakt op basis van een weging van minstens de volgende kenmerken van de modules : duur, frequentie en intensiteit.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere invulling van deze kenmerken en de wijze waarop de weging gebeurt. Zij kan bepalen dat bij de weging ook rekening wordt gehouden met andere door haar te bepalen kenmerken van de modules.

Artikel 12

De Vlaamse regering kan op grond van regio-specifieke behoeften die blijken uit het regioplan, uitzonderingen op het onderscheid, bedoeld in artikel 10, toestaan. Ze bepaalt onder welke voorwaarden die uitzonderingen kunnen worden toegestaan. De uitzonderingen gelden voor een door haar te bepalen termijn van maximum twee jaar.

HOOFDSTUK VI

De netwerken van rechtstreeks toegankelijke
jeugdhulpverlening en van
crisisjeugdhulpverlening

AFDELING 1

Het netwerk rechtstreeks toegankelijke
jeugdhulpverlening

Artikel 13

Alle jeugdhulpaanbieders die in een bepaald werkgebied rechtstreeks toegankelijke modules aanbieden, werken samen in een netwerk. Die samenwerking wordt vastgelegd in een samenwerkingsprotocol, waarvan de Vlaamse regering de inhoud en de nadere regels bepaalt en dat door elk van die jeugdhulpaanbieders wordt ondertekend.

Andere jeugdhulpaanbieders en andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden, kunnen toetreden tot het netwerk, bedoeld in het vorige lid.

De regionale stuurgroep bepaalt, in overleg met de betrokken jeugdhulpaanbieders, het werkgebied van een netwerk rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening, overeenkomstig de bepalingen van het zorgregiodecreet.

Artikel 14

De samenwerking in een netwerk rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening heeft tot doel :

- 1° de toegang tot de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening te garanderen ;
- 2° te garanderen dat binnen een redelijke termijn en binnen de beschikbare hulp de meest gepaste beschikbare jeugdhulpverlening wordt geboden ;
- 3° te waken over het tijdig inzetten van een module diagnostiek.

De samenwerking verloopt met naleving van de intersectorale kwaliteitseisen die de Vlaamse rege-

ring bepaalt en die minstens betrekking hebben op het jeugdhulpaanbod en de organisatie van het netwerk.

AFDELING II

Het netwerk crisisjeugdhulpverlening

Artikel 15

Crisisjeugdhulpverlening bestaat in een onmiddellijke en aangepaste interventie in geval van een crisis. Een crisis is een acuut beleefde noodsituatie die niet vooraf kan worden ingeschat en waarin onmiddellijk hulp moet worden geboden.

Artikel 16

Alle jeugdhulpaanbieders die in een bepaald werkgebied modules crisisjeugdhulpverlening aanbieden, werken samen in een netwerk. Die samenwerking wordt vastgelegd in een samenwerkingsprotocol, waarvan de Vlaamse regering de inhoud en de nadere regels bepaalt en dat door elk van die jeugdhulpaanbieders wordt ondertekend.

Andere personen en voorzieningen die crisisjeugdhulpverlening aanbieden, kunnen toetreden tot het netwerk, bedoeld in het vorige lid.

De samenwerking in een netwerk crisisjeugdhulpverlening heeft tot doel permanente crisisjeugdhulpverlening te organiseren.

De regionale stuurgroep bepaalt, in overleg met de betrokken jeugdhulpaanbieders, het werkgebied van een netwerk crisisjeugdhulpverlening, overeenkomstig de bepalingen van het zorgregiodecreet.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de organisatie, de taken en de werking van het netwerk en met betrekking tot de toegang tot het netwerk.

HOOFDSTUK VII

De toegangspoort : indicatiestelling en toewijzing

AFDELING 1

Organisatie van de toegangspoort

Artikel 17

De toegangspoort is een orgaan dat onafhankelijk is van de jeugdhulpaanbieders en dat de buitenge-rechtelijke toegang tot de niet-rechtstreeks toegan-kelijke modules organiseert. De toegangspoort oef-ent uitsluitend de taken indicatiestelling en toewij-zing uit. Die taken worden onafhankelijk van el-kaar georganiseerd.

De Vlaamse regering bepaalt het aantal organen, hun samenstelling, hun organisatie, hun werking, hun vestigingsplaats evenals de wijze waarop hun werking en de kwaliteit van de dienstverlening worden geëvalueerd. Ze bepaalt tevens het werk-gebied van die organen, overeenkomstig de bepa-lingen van het zorgregiodecreet.

AFDELING 2

Indicatiestelling

Artikel 18

De toegangspoort verricht de indicatiestelling op basis van de verzamelde diagnostiek die jeugdhulp-aanbieders en andere personen of voorzieningen aanleveren. De toegangspoort kan aan de jeugd-hulpaanbieders bijkomende diagnostiek vragen.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels be-treffende het aanleveren van diagnostiek door de jeugdhulpaanbieders en de kwaliteitseisen waaraan de aangeleverde diagnostiek moet voldoen.

Artikel 19

De indicatiestelling stelt, op basis van de diagnos-tiek betreffende een minderjarige, zijn ouders, en in voorkomend geval zijn opvoedingsverantwoorde-lijken en/of de betrokken personen uit zijn leefom-geving en hun leefsituatie, vast welke jeugdhulp-

verlening wenselijk is en geeft de aard, de omvang en de urgentie ervan aan, onafhankelijk van het be-staande jeugdhulpaanbod.

Artikel 20

Wat de indicatiestelling betreft, heeft de toegangspoort de volgende taken :

- 1° de aangeleverde diagnostiek toetsen aan de kwaliteitseisen, bedoeld in artikel 18, tweede lid ;
- 2° het bereiken van een objectieve en van de jeugdhulpaanbieders onafhankelijke indicatie-stelling ;
- 3° de indicatiestelling vastleggen in een indicatie-stellingsverslag dat zowel de meest wenselijke als de minimaal noodzakelijke jeugdhulpverle-ning bepaalt als antwoord op de jeugdhulpvraag of jeugdhulpbehoefte.

Artikel 21

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels be-treffende de indicatiestelling, het indicatiestellings-verslag en de kwaliteitseisen waaraan de indicatie-stelling moet voldoen.

AFDELING 3

Toewijzing

Artikel 22

De toewijzing koppelt aan het indicatiestellingsver-slag, bedoeld in artikel 20, 3°, een toewijzingsbeslis-sing die toegang verleent tot de erin vermelde mo-dules.

Artikel 23

Wat de toewijzing betreft, heeft de toegangspoort de volgende taken :

- 1° het indicatiestellingsverslag omzetten in modu-les die zoveel mogelijk aansluiten bij de meest

wenselijke jeugdhulpverlening en die minstens gelijk zijn aan de minimaal noodzakelijke jeugdhulpverlening ;

- 2° de minderjarige, zijn ouders en in voorkomend geval zijn opvoedingsverantwoordelijken en/of de betrokken personen uit zijn leefomgeving informeren over alle mogelijkheden omtrent het aanbieden van de jeugdhulpmodules, bedoeld in 1° ;
- 3° de minderjarige, zijn ouders en in voorkomend geval zijn opvoedingsverantwoordelijken en/of de betrokken personen uit zijn leefomgeving wijzen op de keuzemogelijkheid om ofwel zelf jeugdhulpaanbieders te vinden die hun de modules, bedoeld in 1°, kunnen aanbieden ofwel om samen met de toewijzing te gaan onderhandelen met jeugdhulpaanbieders en andere personen en voorzieningen met het oog op het uitvoeren van de modules, bedoeld in 1° ;
- 4° een prioriteitsbepaling uitvoeren volgens de afspraken, bedoeld in artikel 25, eerste lid, 1° ;
- 5° wanneer een bepaalde toewijzing niet kan worden gerealiseerd, meerdere jeugdhulpaanbieders samenroepen voor overleg met het oog op de uitvoering van de toewijzing volgens de afspraken, bedoeld in artikel 25, eerste lid, 3° ;
- 6° de modules vastleggen in een toewijzingsbeslissing.

Artikel 24

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels betreffende de toewijzing en de toewijzingsbeslissing.

Artikel 25

Alle jeugdhulpaanbieders die binnen het werkgebied van de toegangspoort niet-rechtstreeks toegankelijke modules aanbieden, ondertekenen een protocol omtrent de samenwerking met de toegangspoort, waarin minimaal afspraken opgenomen worden omtrent :

- 1° het hanteren van onderlinge prioriteiten bij de toewijzing : als tegelijkertijd aan meerdere personen een module zou moeten worden aangeboden, die onvoldoende beschikbaar is, bepalen

volgens welke prioriteitscriteria de keuze van eigenlijke toewijzing gemaakt wordt ;

- 2° het afstemmen van het intakebeleid van de jeugdhulpaanbieders op de toewijzing ;
- 3° het opnemen van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de jeugdhulpaanbieders om, binnen de perken van hun beschikbare jeugdhulpaanbod, elke toewijzing uit te voeren.

De Vlaamse regering bepaalt eenvormige regels voor het hanteren van de prioriteiten, bedoeld in het eerste lid, 1°. Ze kan nadere regels bepalen met betrekking tot de overige inhoud van het protocol.

HOOFDSTUK VIII

Trajectbegeleiding

Artikel 26

De trajectbegeleiding ondersteunt en bevordert het hulpverleningstraject. Het hulpverleningstraject omvat de toegang tot, de organisatie, de bepaling van de inhoud, de uitvoering, de voortgangsbewaking, de afronding en de nadere regelen van de jeugdhulp. Die ondersteuning verloopt in dialoog met de personen tot wie de jeugdhulp zich richt, met de betrokken jeugdhulpaanbieders en/of andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden en, in voorkomend geval, met de toegangspoort.

Artikel 27

De Vlaamse regering regelt de organisatie, de taken en de werking van de trajectbegeleiding.

HOOFDSTUK IX

Gerechtelijke jeugdhulp

Artikel 28

Uiterlijk tegen 31 juli 2005 dient de Vlaamse regering bij het Vlaams Parlement een rapport in over de overgang van jeugdhulp, waarmee de personen tot wie die hulp zich richt, hebben ingestemd, naar

gerechtelijke jeugdhulp en over de verhouding tussen de gerechtelijke jeugdhulp en de integrale jeugdhulp. Het rapport heeft met name betrekking op de wijze waarop in de jeugdhulp moet worden omgegaan met situaties waarin jeugdhulp maatschappelijk noodzakelijk wordt geacht, op de formulering van de vorderingsgronden, op de toegang tot de gerechtelijke jeugdhulp, op de mogelijkheid voor de jeugdrechtbank om maatregelen uit te spreken ten aanzien van degenen die de minderjarige onder hun bewaring hebben en op de organisatie, de inhoud, de uitvoering, de voortgangsbewaking, de afronding en de nadere regelen van de gerechtelijke jeugdhulp. De regering doet het nodige om hieromtrent een protocol af te sluiten met de federale overheid.

Artikel 29

Het rapport, bedoeld in artikel 28, wordt opgesteld na overleg met minimaal een vertegenwoordiging van :

- 1° de jeugdhulpaanbieders die gerechtelijke jeugdhulp aanbieden ;
- 2° de magistraten, belast met jeugdzaken ;
- 3° de comités voor bijzondere jeugdzorg, bedoeld in artikel 3 van de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990, en de sociale diensten voor bijzondere jeugdbijstand, bedoeld in artikel 40, § 1, van die decreten ;
- 4° de bemiddelingscommissies voor bijzondere jeugdbijstand, bedoeld in artikel 12 van de in 3° vermelde decreten ;
- 5° de sociale diensten van de Vlaamse Gemeenschap bij de jeugdrechtbanken, bedoeld in artikel 40, § 2, van de in 3° vermelde decreten ;
- 6° de centra, bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 17 mei 2002 betreffende erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling.

Voor de indiening van het rapport bij het Vlaams Parlement wint de Vlaamse regering het advies in van de Adviesraad.

HOOFDSTUK X

Gegevensverwerking

Artikel 30

Met het oog op de uitvoering van de bevoegdheden en taken geregeld bij of krachtens dit decreet, worden persoonsgegevens, inclusief gegevens als bedoeld in artikel 6 en 7 van de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, verwerkt door :

- 1° de toegangspoort ;
- 2° de trajectbegeleiding ;
- 3° de jeugdhulpaanbieders en de andere personen en voorzieningen die jeugdhulpverlening aanbieden.

De Vlaamse regering bepaalt welke gegevens worden verwerkt en de wijze waarop ze worden verwerkt.

De verwerking van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, gebeurt onder toezicht van een beroepsbeoefenaar van de gezondheidszorg.

Artikel 31

§ 1. Als meerdere personeelsleden van de toegangspoort belast zijn met de indicatiestelling, wisselen zij onderling de persoonsgegevens uit die nuttig zijn voor het verrichten van de indicatiestelling.

§ 2. Als meerdere personeelsleden van de toegangspoort belast zijn met de toewijzing, wisselen zij onderling de persoonsgegevens uit die nuttig zijn voor het verrichten van de toewijzing.

§ 3. Als meerdere personen belast zijn met de trajectbegeleiding, wisselen zij onderling de persoonsgegevens uit die nuttig zijn voor de uitvoering van de trajectbegeleiding.

Artikel 32

De actoren, bedoeld in artikel 30, eerste lid, wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit met het oog

op de uitvoering van de bevoegdheden en taken geregeld bij of krachtens dit decreet.

Onverminderd de verplichtingen en beperkingen die voortvloeien uit de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of uit de regelgevingen van de sectoren, is deze gegevensuitwisseling onderworpen aan de volgende voorwaarden :

- 1° de gegevensuitwisseling heeft enkel betrekking op gegevens die noodzakelijk zijn voor de jeugdhulp ;
- 2° de gegevens worden enkel uitgewisseld in het belang van de personen tot wie de jeugdhulp zich richt ;
- 3° de actoren, bedoeld in artikel 30, eerste lid, trachten, in de mate van het mogelijke, de geïnformeerde instemming met de gegevensuitwisseling te verkrijgen van de persoon op wie de gegevens betrekking hebben.

De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot de vorm waarin en de wijze waarop de persoonsgegevens worden uitgewisseld.

Artikel 33

Om het jeugdhulpaanbod, zowel regionaal als supra-regionaal, systematisch vraaggericht te kunnen bijsturen in het kader van de integrale jeugdhulp, bezorgen de actoren, bedoeld in artikel 30, eerste lid, gecodeerde persoonsgegevens aan de Vlaamse overheid. De Vlaamse regering bepaalt welke gegevens worden bezorgd en de vorm waarin dat gebeurt, alsook de wijze waarop en de periodiciteit waarmee de gegevens worden bezorgd. Ze bepaalt tevens de wijze waarop de persoonsgegevens worden gecodeerd.

Artikel 34

De Vlaamse regering ontwikkelt een uniforme registratiemethodiek die intersectoraal kan worden gebruikt.

HOOFDSTUK XI

Beleidsafstemming integrale jeugdhulp

AFDELING 1

De Adviesraad Integrale Jeugdhulp

Artikel 35

Er wordt voor de Vlaamse Gemeenschap een Adviesraad Integrale Jeugdhulp opgericht.

De Adviesraad heeft als opdracht :

- 1° op verzoek van de Vlaamse regering of op eigen initiatief, gemotiveerde adviezen te formuleren aan de Vlaamse regering met betrekking tot het ontwikkelingsproces en de inhoudelijke beleidskeuzes van de integrale jeugdhulp ;
- 2° het Managementcomité te adviseren over het plan, bedoeld in artikel 39.

De Vlaamse regering informeert de Adviesraad over elk ontwerp van reglementair besluit, genomen ter uitvoering van dit decreet.

Artikel 36

§ 1. De Adviesraad is minimaal samengesteld uit :

- 1° een vertegenwoordiging van minderjarigen en van ouders ;
- 2° per sector, vertegenwoordigers die zijn voorgedragen door de representatieve organisaties van het jeugdhulpaanbod.

Geen van die vertegenwoordigingen kan uit meer dan twee derde van het aantal leden van de Adviesraad bestaan.

Voor de toepassing van het eerste lid, 2°, wordt het bevoegdheidsdomein dat geregeld wordt bij het besluit, bedoeld in artikel 4, § 1, eerste lid, 4°, niet als een sector beschouwd.

§ 2. De Adviesraad wordt voorgezeten door een onafhankelijke deskundige.

Artikel 37

De Vlaamse regering regelt de nadere samenstelling en de werking van de Adviesraad en benoemt de voorzitter en de leden.

AFDELING 2

Beleidsplanning

Artikel 38

Om het beleid betreffende de integrale jeugdhulp op het Vlaamse en het regionale niveau op elkaar af te stemmen, worden de volgende plannen opgesteld :

- 1° een Vlaams Beleidsplan Integrale Jeugdhulp voor de Vlaamse Gemeenschap ;
- 2° een Regioplan Integrale Jeugdhulp per regio.

Artikel 39

§ 1. Het Vlaamse Beleidsplan Integrale Jeugdhulp is een vijfjarenplan, dat tussentijds wordt geëvalueerd en zonodig wordt bijgestuurd. De opstelling en de bijsturing van het plan gebeuren door het Managementcomité op basis van de regioplannen. Het plan en, in voorkomend geval, de bijsturingen, worden vergezeld van het advies van de Adviesraad, aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd.

§ 2. Het Vlaamse Beleidsplan Integrale Jeugdhulp bevat minimaal :

- 1° beleidsrelevante informatie, waaronder :
  - a) de resultaten van een omgevings- en behoefteteanalyse met betrekking tot de leefsituatie van minderjarigen en gezinnen ;
  - b) een overzicht van overlappingsen en lacunes in de verhouding tussen de jeugdhulpvraag en het jeugdhulpaanbod ;
  - c) een overzicht van de knelpunten bij de afstemming van het jeugdhulpaanbod op de jeugdhulpvraag en jeugdhulpbehoefte ;

- d) een overzicht en evaluatie van de resultaten van het Vlaamse actieplan uit het vorige beleidsplan, vergezeld van de nodige verbeteringsvoorstellen ;

2° een uitgewerkte Vlaamse beleidsvisie op de jeugdhulp, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan :

- a) gezamenlijke intersectorale uitgangspunten op basis van de beleidsrelevante informatie en de regioplannen ;
- b) een visie op de positie en de participatie van de personen tot wie de jeugdhulp zich richt en de wijze waarop die participatie wordt gerealiseerd ;

3° een Vlaams actieplan, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan :

- a) de doelstellingen en de prioriteiten ;
- b) actiepunten ;
- c) de voortgangsbewaking van de regioplannen.

Artikel 40

§ 1. Het Regioplan Integrale Jeugdhulp is een vijfjarenplan, dat tussentijds wordt geëvalueerd en zonodig bijgestuurd. De opstelling, de evaluatie en de bijsturingen van het plan gebeuren door de regionale stuurgroep, in overleg met de jeugdhulpaanbieders binnen de regio, met de toegangspoort en met de trajectbegeleiding. Het plan en, in voorkomend geval, de bijsturingen worden aan het Managementcomité ter goedkeuring voorgelegd.

§ 2. Het Regioplan Integrale Jeugdhulp bevat minimaal :

- 1° beleidsrelevante informatie, waaronder :
  - a) de resultaten van een omgevings- en behoefteteanalyse met betrekking tot de leefsituatie van minderjarigen en gezinnen ;
  - b) een overzicht van overlappingsen en lacunes in de verhouding tussen de jeugdhulpvraag en het jeugdhulpaanbod ;

- c) een overzicht van de knelpunten in de afstemming van het jeugdhulpaanbod op de jeugdhulpvraag en jeugdhulpbehoefte ;
  - d) een overzicht en een evaluatie van de resultaten van het actieplan uit het vorige regioplan, vergezeld van de nodige verbeteringsvoorstellen ;
- 2° een regionale beleidsvisie, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan :
- a) gezamenlijke regionale en sectorale of intersectorale uitgangspunten op basis van de beleidsrelevante informatie ;
  - b) een visie op de positie en de participatie van de personen tot wie de jeugdhulp zich richt en de wijze waarop die participatie wordt gerealiseerd ;
- 3° een regionaal actieplan, waarin in elk geval aandacht wordt besteed aan :
- a) een overzicht van de regionale werkstructuur, onder meer inzake de uitbouw van netwerken ;
  - b) de doelstellingen en prioriteiten ;
  - c) actiepunten.

Het Managementcomité kan nadere regels bepalen voor het regioplan.

AFDELING 3

Het Managementcomité Integrale Jeugdhulp

Artikel 41

Er wordt voor de Vlaamse Gemeenschap een Managementcomité Integrale Jeugdhulp opgericht.

Het Managementcomité heeft als opdracht :

- 1° het realiseren van intersectorale afstemming en samenwerking op beleidsvlak, zodat sectorale ontwikkelingen compatibel zijn met de intersectorale dynamiek in het kader van de integrale jeugdhulp ;
- 2° het opstellen van het Vlaams Beleidsplan Integrale Jeugdhulp, bedoeld in artikel 39 ;

3° het goedkeuren van de regioplannen ;

4° het verlenen van advies aan de Vlaamse regering over de aanpassing van de sectorale regelgeving, bedoeld in artikel 48.

Artikel 42

Het Managementcomité bestaat uit leidinggevende personeelsleden van de administratieve diensten, bevoegd voor de betrokken sectoren.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere samenstelling en de werking van het Managementcomité en benoemt de voorzitter.

AFDELING 4

Regionale stuurgroepen integrale jeugdhulp

Artikel 43

De Vlaamse regering bakent de regio's integrale jeugdhulp af overeenkomstig het zorgregiodecreet.

Vanuit een regio integrale jeugdhulp kunnen, om functionele redenen supraregionale, subregionale en regionale samenwerkingsverbanden of werkstructuren tot stand gebracht worden. Ze worden in het regioplan uitgewerkt, overeenkomstig het zorgregiodecreet.

Artikel 44

Per regio integrale jeugdhulp wordt een regionale stuurgroep integrale jeugdhulp opgericht.

Artikel 45

Een regionale stuurgroep heeft als opdracht :

- 1° het realiseren van regionale sectorale en intersectorale afstemming en samenwerking, zodat regionale sectorale ontwikkelingen, ook op het niveau van de jeugdhulpaanbieders, compatibel zijn met de intersectorale dynamiek in het kader van de integrale jeugdhulp ;

- 2° het opstellen van een Regioplan Integrale Jeugdhulp ;
- 3° het uitoefenen van een proactieve rol in verband met de advisering van het Managementcomité inzake de integrale jeugdhulp ;
- 4° het mobiliseren van de maatschappelijke betrokkenheid in de regio in verband met de afstemming in al zijn betekenissen, onder meer tussen jeugdhulpvraag of jeugdhulpbehoefte en jeugdhulpaanbod, tussen diverse sectoren en besturen, tussen formele en informele zorg, professionele en vrijwillige inzet ;
- 5° ertoe bijdragen dat beleidsintenties in het domein van de integrale jeugdhulp van jeugdhulpaanbieders of lokale besturen, compatibel zijn met het regioplan.

Artikel 46

Een regionale stuurgroep is minimaal samengesteld uit :

- 1° per sector, twee vertegenwoordigers die door de jeugdhulpaanbieders van de regio gemandateerd zijn ;
- 2° een vertegenwoordiging van minderjarigen en van ouders ;
- 3° één of twee vertegenwoordigers van de toegangspoort en de trajectbegeleiding ;
- 4° een beleidsmedewerker, die personeelslid is van de Vlaamse Gemeenschap, als voorzitter.

De Vlaamse regering regelt de nadere samenstelling en werking van de regionale stuurgroepen.

Voor de toepassing van het eerste lid, 1°, wordt het bevoegdheidsdomein dat geregeld wordt bij het besluit, bedoeld in artikel 4, § 1, eerste lid, 4°, niet als een sector beschouwd.

Artikel 47

De beleidsmedewerker, bedoeld in artikel 46, eerste lid, 4°, neemt de verantwoordelijkheid op voor de voortgang van het proces integrale jeugdhulp in de regio. Dit houdt de volgende taken in :

- 1° het waken over de totstandkoming van het Regioplan Integrale Jeugdhulp ;
- 2° het voorzitten en het organiseren van de werkzaamheden van de regionale stuurgroep ;
- 3° het volgen en bewaken van de afspraken, gemaakt in de regionale stuurgroep ;
- 4° het introduceren van de werkingsprincipes van de integrale jeugdhulp binnen de regio ;
- 5° het signaleren van knelpunten, met oplossingsvoorstellen, aan het Managementcomité.

HOOFDSTUK XII

Wijzigings-, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 48

Uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van elk van de bepalingen van dit decreet, doet de Vlaamse regering het nodige om de sectorale erkennings- en subsidiëeringsnormen die op de jeugdhulpaanbieders van toepassing zijn met betrekking tot de jeugdhulp, in overeenstemming te brengen met de bepaling in kwestie.

Artikel 49

In het besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 betreffende de integrale jeugdhulp, bekrachtigd bij het decreet van 13 juni 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° artikel 29 tot en met 33 worden opgeheven ;
- 2° artikel 45 en 46 worden opgeheven ;
- 3° een artikel 50bis wordt ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 50bis

§ 1. In afwijking van hoofdstuk V, afdeling 3, voert het team indicatiestelling geen indicatiestellingen meer uit, die worden aangevraagd na 31 maart 2004.

§ 2. In afwijking van hoofdstuk V, afdeling 5, start de trajectbegeleider geen trajectbegeleiding meer, waartoe is beslist na 31 maart 2004.

§ 3. Door het team toewijzing toegewezen hulp, die uitgevoerd wordt door een hulpaanbieder die valt onder de toepassing van de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990, wordt geacht met toepassing van die decreten te zijn verleend.

§ 4. Door het team toewijzing toegewezen hulp, die uitgevoerd wordt door een hulpaanbieder die valt onder de toepassing van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap, wordt geacht met toepassing van dat decreet te zijn verleend.

§ 5. Het team indicatiestelling verstrekt aan de sociale dienst van het comité voor bijzondere jeugdzorg, bedoeld in artikel 40, § 1, van de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990, respectievelijk aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap de informatie betreffende de minderjarige en zijn leefomgeving die noodzakelijk is voor de uitvoering van een indicatiestelling die na 31 maart 2004 niet meer kan worden toegewezen.”.

Artikel 50

De netwerken van rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening die op 30 juni 2004 werkzaam zijn met toepassing van artikel 8 van het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp en hoofdstuk IV van het besluit van de Vlaamse regering van 13 december 2002 betreffende de integrale jeugdhulp, kunnen tot uiterlijk 31 december 2004 verder blijven werken, overeenkomstig de bepalingen die op 30 juni 2004 op hen van toepassing waren.

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de netwerken van crisisjeugdhulpverlening die op 30 juni 2004 werkzaam zijn met toepassing van artikel 11 van het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp.

De regionale projectleiders, bedoeld in artikel 15 van het decreet van 19 juli 2002 betreffende de integrale jeugdhulp, blijven tot uiterlijk 31 december 2004 verder zorgen voor de aansturing, de voort-

gangsbewaking en de evaluatie van de in de vorige leden bedoelde netwerken.

Artikel 51

Zolang jeugdhulpaanbieders hun jeugdhulpverlening niet in rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke modules hebben opgedeeld overeenkomstig artikel 10, wordt als niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulpverlening beschouwd :

1° jeugdhulpverlening, aangeboden door jeugdhulpaanbieders die vallen onder de toepassing van de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990 ;

2° jeugdhulpverlening, aangeboden door jeugdhulpaanbieders die vallen onder de toepassing van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

Door andere jeugdhulpaanbieders aangeboden jeugdhulpverlening, met uitzondering van crisisjeugdhulpverlening, wordt als rechtstreeks toegankelijk beschouwd.

De Vlaamse regering kan de jeugdhulpaanbieders, bedoeld in het eerste lid, toestaan om hun jeugdhulpverlening geheel of gedeeltelijk als rechtstreeks toegankelijk ter beschikking te stellen.

Artikel 52

Onverminderd de toepassing van artikel 50 en 51 bepaalt de Vlaamse regering de overgangsmaatregelen die nodig zijn bij de inwerkingtreding van elk van de bepalingen van dit decreet.

Artikel 53

Uiterlijk tegen 31 december 2007 en vervolgens om de drie jaar dient de Vlaamse regering bij het Vlaams Parlement een rapport in waarin de uitvoering van dit decreet wordt geëvalueerd.

Artikel 54

De regering laat binnen de vijf jaar wetenschappelijk onderzoek verrichten met betrekking tot het ontwikkelen van een instrument dat het mogelijk maakt de efficiëntie en effectiviteit van de jeugdhulpverlening, met inbegrip van de diagnostiek, in kaart te brengen.

Artikel 55

Artikelen 1, 2, 49 en 55 treden in werking op 1 april 2004.

Artikelen 4, 34, 43 en 50 tot en met 52 treden in werking op 1 juli 2004.

Artikelen 3, 5 tot en met 16, 28 tot en met 30, 32, 33, 35 tot en met 42, 44 tot en met 48 en 53 en 54 treden in werking op 1 januari 2005.

Artikelen 17 tot en met 27 en artikel 31 treden in werking op 1 januari 2008.

Koen HELSEN

Ria VAN DEN HEUVEL

Jan VAN DUPPEN

Jan ROEGIERS
